

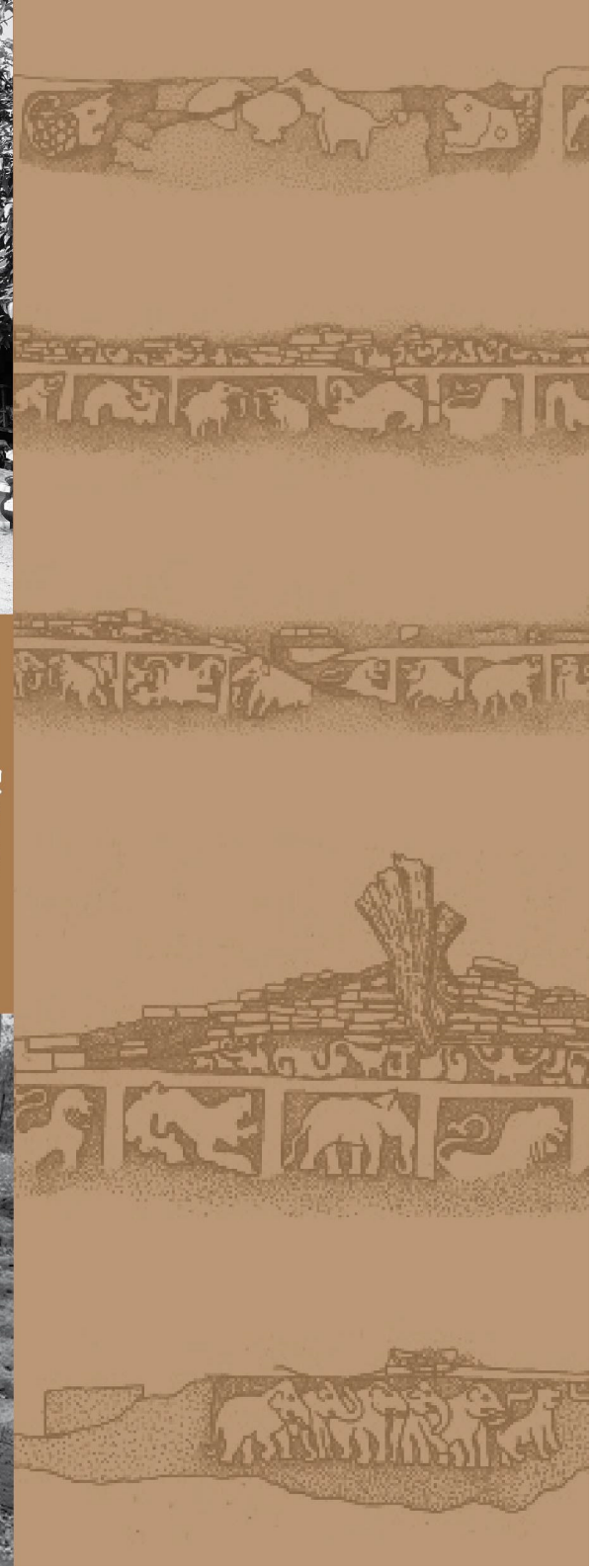
คู่มือการออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองโบราณศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี

สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
ความสำคัญของเมืองโบราณศรีมโหสถ	2
เขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม	
ในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี	4
การวิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบ สีอาคาร หลังคา	7
แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัย ชั้นเดียว	10
แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัย 2 ชั้น	14
แนวทางการออกแบบอาคารตึกแถว 2 ชั้น	20
แนวทางการออกแบบอาคารสาธารณะ	28
แนวทางการรักษาเรือนแถวดั้งเดิม	32
แนวทางการรักษาเรือนพื้นถิ่น	36
แนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ	40
ที่ปรึกษา คณะทำงาน และคณะผู้จัดทำ	44

คำนำ

พื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เป็นแหล่งศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์ที่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองโบราณศรีมโหสถ ตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. 2558 ได้รับการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 132 ตอนที่ 219 ง ลงวันที่ 15 กันยายน 2558 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2558 เป็นต้นไป เป็นระยะเวลา 5 ปี โดยมาตรการหนึ่งในการดำเนินงาน คือ จัดทำคู่มือการออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ในเขตกำแพงเมือง คูเมือง ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพพื้นที่ และความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ร่วมกับหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนปราจีนกัลยาณี จัดทำคู่มือการออกแบบอาคารและสิ่งก่อสร้างในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองโบราณศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้หน่วยงานในท้องถิ่นได้ใช้ประโยชน์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้กับพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆ ต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สิงหาคม 2559

ความสำคัญของ

เมืองโบราณศรีมโหสถ

เมืองมโหสถเป็นชื่อของเมืองโบราณที่นับว่าเป็นเมืองขนาดใหญ่ คาดว่าเกิดขึ้นเป็นถิ่นฐานชุมชนสำคัญมาตั้งแต่สมัยทวารวดี ในช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 11-16 บริเวณตัวเมืองที่ล้อมรอบด้วยแนวกำแพงเมือง-คูเมือง เป็นรูปคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน ขนาดความกว้าง 700 เมตรและยาว 1,500 เมตร วางตัวอยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ - ตะวันตกเฉียงใต้ คูเมืองมีขนาดความกว้าง 14-20 เมตร ที่ขุดตัดทะลุขึ้นดินศิลาแลงธรรมชาติลงไป เนื้อที่ภายในกำแพงเมืองมีจำนวน 724 ไร่ 2 งาน 25 ตารางวา กรมศิลปากรได้กำหนดเป็นขอบเขตโบราณสถานที่ครอบคลุมเลยออกไปนอกแนวคูเมืองเป็นพื้นที่รวมทั้งหมด 2,816 ไร่ หรือ 4.5 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันพื้นที่ประมาณ 1 ใน 4 อยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกปึก และส่วนที่เหลืออยู่ในเขต อบต. โคกปึก ภายในพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ตั้งโบราณสถานที่ยังเหลือร่องรอยจำนวนทั้งหมด 541 แห่ง ในจำนวนนี้ได้รับการขุดค้นและขุดแต่งทางโบราณคดีแล้ว 39 แห่ง แบ่งได้ตามสภาพบริเวณที่ตั้งเป็น 3 ส่วนคือ

1. กำแพงเมือง-คูเมือง 1 แห่ง มีความยาวประมาณ 4 กิโลเมตร

2. โบราณสถานที่ตั้งอยู่ในแนวกำแพงเมือง-คูเมือง 128 แห่ง ประกอบด้วย ฐานโบราณสถาน 13 แห่ง เนินดินโบราณสถาน 29 แห่ง เนินดินที่อยู่อาศัย 44 แห่ง สระน้ำโบราณ 9 แห่ง และคูน้ำโบราณ 1 แห่ง

3. โบราณสถานที่ตั้งอยู่ภายนอกกำแพงเมือง-คูเมือง 412 แห่ง ประกอบด้วย ฐานโบราณสถาน 18 แห่ง เนินดินที่อยู่อาศัย 125 แห่ง สระน้ำโบราณ 75 แห่ง และบ่อน้ำโบราณ 9 แห่ง และแนวคันดิน 4 แห่ง

สถานการณ์การถือครองที่ดินภายในบริเวณกำแพงเมืองปัจจุบันเกือบทั้งหมดเป็นที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ ที่ดินส่วนใหญ่ด้านทิศตะวันออกของเมืองเป็นสิทธิ์ครอบครองโดยคณะบาทหลวงคาทอลิก ซึ่งให้เกษตรกรเช่าใช้เพาะปลูกสวนผลไม้ โดยที่ดินในบริเวณกำแพงเมือง-คูเมือง อยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์ ตามกฎหมายที่ราชพัสดุ ส่วนโบราณภายในพื้นที่ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว อยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร ภายใต้กฎหมายโบราณสถาน

กรมศิลปากรได้พบโบราณวัตถุจำนวนมากในการสำรวจขุดแต่งโบราณสถานในบริเวณเมืองโบราณศรีมโหสถ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและการดำรงชีวิตประจำวัน โบราณวัตถุเหล่านี้มีทั้งที่ทำด้วยวัสดุดินเผา ทั้งที่ผลิตจากแหล่งภายในประเทศและต่างประเทศ วัสดุประเภทหินและแร่ธาตุ และที่ทำด้วยวัสดุโลหะประเภทตะกั่ว เหล็ก สำริด และทองคำ ซึ่งทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องประดับ เครื่องประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและรูปเคารพ โบราณวัตถุที่ขุดค้นพบเหล่านี้ ส่วนใหญ่ถูกนำไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี และที่กรุงเทพมหานคร

ร่องรอยทางโบราณคดีและศิลปวัตถุที่พบเหล่านี้บ่งบอกถึงความเป็นแหล่งอารยธรรมระดับสูงของเมืองศรีมโหสถในอดีต ประวัติศาสตร์ สภาพของเมืองโบราณที่ยังถูกฝังกลบทับอยู่ใต้ดินด้วยกาลเวลาที่ผ่านมานับเนิ่นนาน หากได้มีโอกาสการขุดค้น แต่งสภาพอย่างครบถ้วน

สมบูรณ์ทางวิชาการแล้ว เชื่อได้ว่าจะสามารถแสดงให้เห็นประจักษ์ถึงชุมชนเมืองโบราณขนาดค่อนข้างใหญ่ ที่สามารถจะเป็นแม่เหล็กดึงดูดการมาท่องเที่ยวชมและศึกษา ในฐานะแหล่งโบราณคดีที่ยิ่งใหญ่สำคัญที่สุดในจังหวัดปราจีนบุรีและเป็นส่วนสำคัญของอารยธรรมโบราณที่เคยรุ่งเรืองอยู่ในอาณาบริเวณภูมิภาคดินแดนแถบนี้

ประชากรในพื้นที่เมืองศรีมโหสถยังนับว่าค่อนข้างเบาบาง โดยในเขตเทศบาลนั้นพบว่ามีการประมาณ 6,000 คน อาศัยอยู่ในพื้นที่ 3,412 ไร่ หรือประมาณ 5.5 ตารางกิโลเมตร และได้คาดการณ์ว่าจะเพิ่มเป็นประมาณ 7,000 คนในอีก 16 ปีข้างหน้าหรือ พ.ศ. 2572 ส่วน อบต.โคกปึก มีพื้นที่รับผิดชอบขนาด 34 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร 2,800 คน และ อบต.โคกไทย มีเนื้อที่ 46 ตารางกิโลเมตร ประชากร 5,494 คน โดยอาจประเมินได้ว่าในปัจจุบันมีสถานการณ์ด้านการเจริญเติบโตของประชากรคล้ายคลึงกับในเขตเทศบาลตำบลศรีมโหสถ กล่าวคือมีค่าเป็นลบ และรวมไปถึงโครงสร้างอายุประชากรที่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและอยู่ในวัยเรียน จนถึงระดับมัธยมปลายของโรงเรียนศรีมโหสถ ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ เนื่องจากประชากรวัยศึกษาระดับสูงกว่าชั้นเรียนนี้ และระดับแรงงานจำเป็นจะต้องเดินทางออกจากพื้นที่ไปสู่แหล่งอื่น

การกำหนดพื้นที่ใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับกิจกรรมต่างๆ ตามผังเมืองรวมชุมชนเทศบาลตำบลศรีมโหสถส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม โดยยังอยู่ในเกณฑ์ของเมืองขนาดเล็กที่มีประชากรไม่ถึง 60,000 คน ตามการจำแนกของสำนักพัฒนามาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง พื้นที่ส่วนใหญ่ของทั้ง อบต.โคกปึก และ อบต.โคกไทย นั้นเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งมีกลุ่มของที่พักอาศัยความหนาแน่นน้อยกระจายอยู่ทั่วไป

เขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการผลักดันให้เกิดการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและฟื้นฟูสภาพคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ตลอดจนป้องกันเหตุแห่งความวิฤติในด้านต่างๆ อันจะเกิดขึ้นต่อแหล่งศิลปกรรมเมืองโบราณศรีมโหสถ เพื่อรักษาลักษณะทางกายภาพและภูมิทัศน์ของแหล่งศิลปกรรม ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรอันมีค่าที่เป็นฐานเศรษฐกิจของชุมชน ตลอดจนหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดี ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการอนุรักษ์ต่อไปในอนาคต

โดยประกาศฉบับนี้ เป็นกลไกทางกฎหมายอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการยับยั้งหรือส่งเสริมการดำเนินการใดๆ อันเป็นการอนุรักษ์คุ้มครองแหล่งศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากพื้นที่บริเวณเมืองศรีมโหสถ เป็นบริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีสมัยทวารวดี มีความสำคัญระดับชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 700 ไร่ แม้ว่าจะยังไม่ได้รับการขุดสำรวจและขุดแต่งอย่างเต็มรูปแบบ แต่โบราณสถานหลายแห่งได้แสดงให้เห็นถึงร่องรอยของอารยธรรมที่เจริญรุ่งเรืองในอดีต และยังมีพัฒนาการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยความสมบูรณ์ขององค์ประกอบของเมืองในสมัยทวารวดีที่ครบถ้วน ทั้งกำแพงเมือง คูเมือง โบราณสถาน ทั้งในเมืองและนอกเมือง รวมถึงธรรมชาติและระบบนิเวศ

เกษตรภายในเมือง ล้วนส่งผลให้แหล่งศิลปกรรมแห่งนี้ยังคงดำรงรักษาคุณค่าไว้ได้ และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญในระดับนานาชาติ ที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของสังคมในช่วงเชื่อมต่อระหว่างยุคก่อนประวัติศาสตร์ ผ่านวัฒนธรรมทวารวดี และวัฒนธรรมเขมร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมอินเดียผ่านศรีลังกา มาสู่ภูมิภาคอุษาคเนย์

หลังจากที่เมืองศรีมโหสถถูกทิ้งร้างไปในยุคหลัง พ.ศ. 1800 เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยน การค้าขายของผู้คนดั้งเดิมโยกย้ายไปอยู่ที่อื่น ประวัติศาสตร์ของผู้คนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในยุคหลังทำให้เมืองศรีมโหสถในปัจจุบันยังเป็นเมืองที่มีผู้คนเข้ามาอาศัยตั้งถิ่นฐานมาอย่างต่อเนื่อง มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมของผู้คนกลุ่มต่างๆ มีความเป็นประวัติศาสตร์ร่วมสมัย พอดีจะสรุปมาเป็นช่วงเวลาที่สำคัญ ได้แก่

- หลัง พ.ศ. 2371 สมัย รัชกาลที่ 3 ชาวลาวพวนโยกย้ายไปอยู่เมืองศรีมโหสถ

คนพวนถูกชักชวนและถูกกวาดต้อนจากลาว บริเวณเมืองพวนกับเมืองเวียงจันทน์ มาอยู่ตงศรีมหาโพธิ์ บางกลุ่มตั้งหลักแหล่งอยู่บริเวณเมืองโบราณ แล้วสมมติชื่อตามนิทานบรรพชนลาวว่า เมืองมโหสถ

- หลัง พ.ศ. 2400 สมัย รัชกาลที่ 4 คนจีนอยู่ตงศรีมหาโพธิ์

คนจีนทยอยเข้ามาตั้งบ้านเรือนบริเวณตงศรีมหาโพธิ์ ที่มีคนพวนอยู่มาก่อนแล้ว ครั้นนานไปได้แต่งงานประสมประสานเป็นจีนปนลาว

- พ.ศ. 2536 ได้นาม อำเภอศรีมโหสถ

บริเวณ อ.ศรีมโหสถ เดิมอยู่ในเขตของ อ.ศรีมหาโพธิ์ ต่อมา พ.ศ. 2513 ยกฐานะเป็น อ.โคกปึก พ.ศ. 2536 เปลี่ยนชื่อ อ.โคกปึก เป็น อ.ศรีมโหสถ มีความเป็นชุมชนเมืองที่รองรับการขยายตัวทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยยังคงมีอาคารบ้านเรือนพื้นถิ่น และเรือนแถวดั้งเดิม รวมไปถึงอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองให้พื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ ยังคงสภาพความเป็นเมืองโบราณที่ควบคู่กับการเป็นย่านชุมชนอยู่อาศัยอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้กรอบการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ตามเจตนารมณ์ของการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณเมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี คู่มือการออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองโบราณศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เล่มนี้ จะทำหน้าที่เป็นคู่มือประกอบการใช้ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะในข้อ 4. คือ เป็นการควบคุมการก่อสร้างอาคาร เพื่อให้เกิดภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าให้แก่ชุมชนและเมืองโบราณศรีมโหสถ ดังนี้

*** ในทุกบริเวณหากจะดำเนินการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร อนุญาตให้อาคารมีความสูงได้ไม่เกิน 9 เมตร ยกเว้น อาคารตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3070 ให้สูงได้ไม่เกิน 12 เมตร แต่ทั้งนี้ต้องมีลักษณะ รูปแบบ สีอาคาร หลังคา สอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ และโบราณสถานเมืองโบราณศรีมโหสถ**

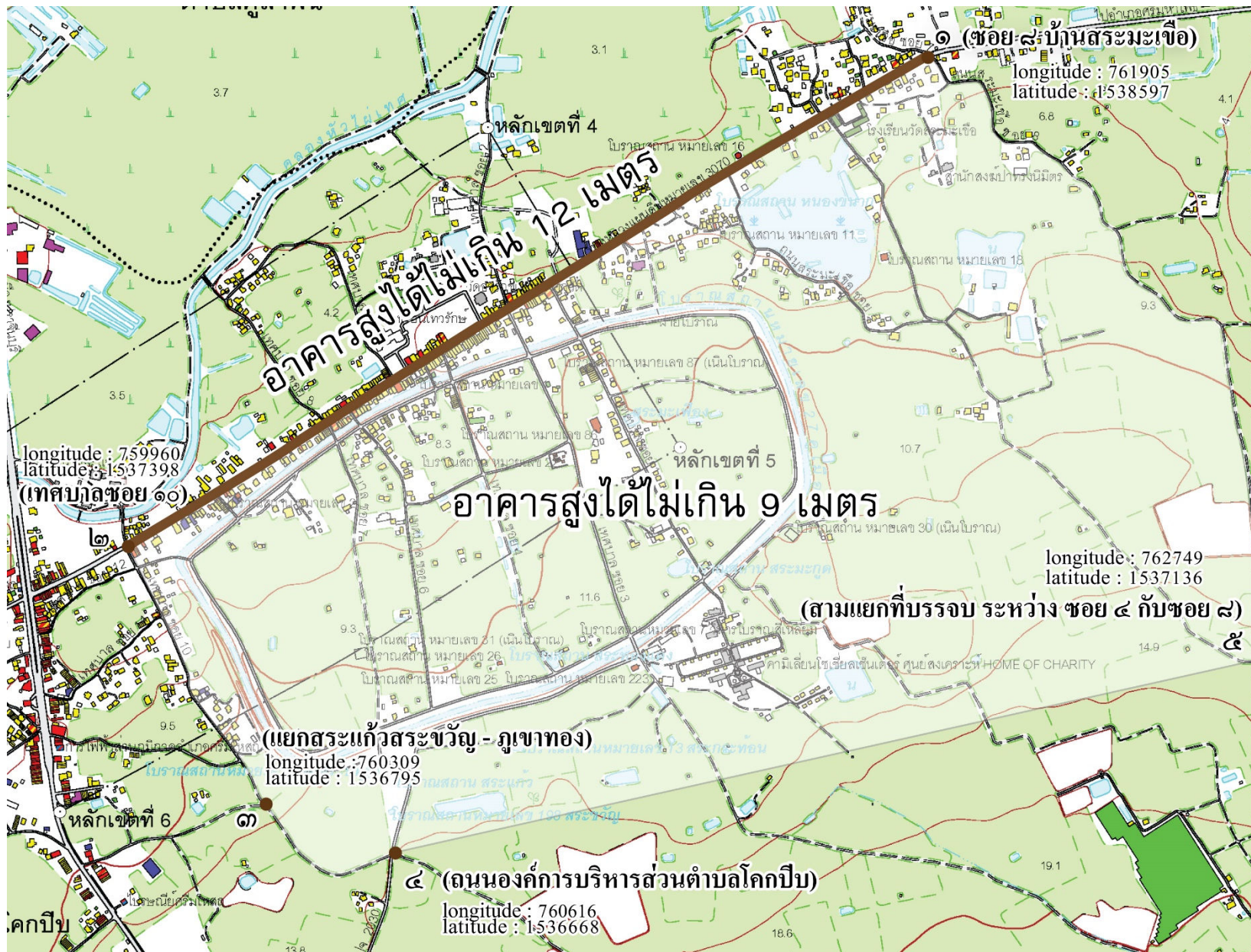
ตามประกาศฯ ข้างต้น ยังได้ให้ความสำคัญกับอาคารประเภทเรือนแถวไม้ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ โดยให้เป็นข้อยกเว้นต่อประกาศในข้อ 3. เป็นการกำหนดการห้ามก่อสร้างดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารใดๆ ให้เป็นอาคารบางประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อแหล่งศิลปกรรม และสภาพแวดล้อมโดยรอบเมืองโบราณศรีมโหสถ โดยห้าม (7) อาคารที่สร้างด้วยวัสดุไม้อาคารหรือไม้ท่อนไฟเป็นส่วนใหญ่

ยกเว้น การดัดแปลง อาคารประเภทเรือนแถวที่เป็นไม้ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่แต่ทั้งนี้ต้องมีลักษณะกลมกลืนกับอาคารเดิมในบริเวณนั้น

เพื่อให้ครอบคลุมไปถึงทิศทางการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองโบราณศรีมโหสถ รวมทั้งจากการวิเคราะห์ความต้องการของท้องถิ่น ประชาชน และทิศทางการพัฒนาในแนวทางที่ยั่งยืน คู่มือเล่มนี้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมไปถึง แนวทางการออกแบบอาคารสิ่งปลูกสร้าง และแนวทางการรักษาอาคารที่มีคุณค่า ใน 7 ประเด็น ดังนี้

1. แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัย ชั้นเดียว
2. แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัย 2 ชั้น
3. แนวทางการออกแบบอาคารตึกแถว 2 ชั้น
4. แนวทางการออกแบบอาคารสาธารณะ
5. แนวทางการรักษาเรือนแถวดั้งเดิม
6. แนวทางการรักษาเรือนพื้นถิ่น
7. แนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ

แนวทางในแต่ละหัวข้อ จะเป็นการอธิบายถึงเงื่อนไขในการใช้งานในแต่ละบริบทพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณที่มีการควบคุมความสูงอาคาร ได้แก่ บริเวณในเขตเมืองโบราณศรีมโหสถและพื้นที่ต่อเนื่อง ควบคุมอาคารสูงได้ไม่เกิน 9 เมตร และบริเวณตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3070 ควบคุมอาคารสูงได้ไม่เกิน 9 เมตร รวมไปถึงพื้นที่ที่มีความสำคัญบริเวณอื่น ได้แก่ ภายในชุมชนโคกปึก ซึ่งเป็นย่านชุมชนเก่าที่มีความสำคัญบริเวณโดยรอบวัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ และบริเวณตามแนวทางหลวงหมายเลข 319 อันเป็นแนวแกนการเข้าถึงสู่เมืองโบราณศรีมโหสถ

การวิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบ สีอาคาร ท้องคา

ลักษณะอาคาร

นอกจากความสูงที่กำหนดในประกาศฯ สัดส่วนของอาคาร (proportion) ก็มีความสำคัญในการสร้างภาพรวมของสิ่งแวดล้อมเมืองในลักษณะที่เรียกว่า เนื้อเมือง (urban fabric) ที่ประกอบด้วย กลุ่มของอาคารบ้านเรือน ที่โล่งว่างหรือพื้นที่สีเขียว และความหนาแน่นของเมือง ลักษณะของชุมชนในเมืองโบราณศรีมโหสถ เป็นชุมชนเมืองขนาดเล็ก ลักษณะของอาคารบ้านเรือนมีขนาดเล็ก มีทั้งเรือนพื้นถิ่นและบ้านเรือนสมัยใหม่ปะปนร่วมกันอยู่ในพื้นที่เมืองโบราณและพื้นที่สีเขียวซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นที่ว่างของเมือง จึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมในเมืองโบราณศรีมโหสถ เนื่องจากยังรักษาสัดส่วนของพื้นที่ว่างและพื้นที่เนื้อเมือง (built-up) ไว้ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ลักษณะของอาคารในภาพรวมของเมืองศรีมโหสถ ควรจะพิจารณาให้อยู่ในขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม คือ ชั้นเดียว และ 2 ชั้น (ถึงแม้ว่าในการกำหนดการควบคุมความสูงจะเป็น 9 เมตร และ 12 เมตร ในบริเวณแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3070 ก็ตาม) ยกเว้นบางกรณีสำหรับอาคารสาธารณะบางประเภทที่อยู่ภายนอกเขตเมืองโบราณ

รูปแบบอาคาร และสิ่งปลูกสร้าง

จากการวิเคราะห์ความต้องการของท้องถิ่น ประชาชน และการสำรวจสภาพปัจจุบันในพื้นที่ รวมไปถึงการคาดการณ์ในอนาคต รูปแบบอาคารโดยส่วนใหญ่ คือ อาคารบ้านพักอาศัยของผู้คนและอาคารร้านค้าพาณิชยกรรม อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ตอบสนองชีวิตของความเป็นชุมชนเมือง นอกจากนี้ยังมีอาคารประเภทอื่นๆ ที่สามารถปลูกสร้างได้ในบริเวณอื่นๆ ของเมือง เช่น สำนักงานขนาดเล็ก โรงเรียน ตลาดชุมชนขนาดเล็ก เป็นต้น รวมไปถึง อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น เรือนพักแบบโฮมสเตย์ ศาลาพักผ่อน ป้าย และสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ

ลักษณะอาคารบ้านเรือนในชุมชนโคกปึกและในบริเวณเมืองโบราณศรีมโหสถ

ศิลาแลงและสีของดินลูกรังที่ผ่านกาลเวลา สามารถวิเคราะห์หาค่าออกมาเป็นองค์ประกอบของสีที่ใช้

โทนสีที่สามารถเลือกนำมาใช้ได้กับผนังและหลังคา

ไม้เทียมหรือไม้จริงสามารถนำมาใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับผนังร่วมกับการใช้ศิลาแลง

รูปทรงหลังคาที่เหมาะสมและรูปแบบของกระเบื้องที่แนะนำในคู่มือ

สี วัสดุผนัง และช่องเปิด

จากการวิเคราะห์วัสดุเดิมในพื้นที่คือศิลาแลงและดินลูกรัง ซึ่งเป็นสีของสภาพแวดล้อมของพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถอย่างแท้จริง ทั้งยังสามารถร้อยเชื่อมที่มาที่ไปทางประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน และภูมิทัศน์วัฒนธรรมของพื้นที่ได้อย่างดี จากการศึกษาการใช้สีของผนังอาคารไปพร้อมๆ กับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทำให้เกิดความคร่ำ เก่า และคราบเวลา (patina of the age) ในวัสดุที่ใช้กับอาคารบ้านเรือนและโบราณสถานในบริเวณต่างๆ ของพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ คู่มือเล่มนี้จึงพัฒนาทางเลือกในการใช้สีในโทนต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงกับบริบทเมืองโบราณศรีมโหสถได้ในหลายลักษณะ และวัสดุไม้เทียมที่สามารถทดแทนไม้จริงได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมไปถึงความเหมาะสมในด้านทุนทรัพย์ และสร้างความหลากหลายทางกายภาพ เพื่อเชื่อมโยงกับความหลากหลายของผู้คนและวัฒนธรรมที่ผสมผสานนำไปสู่อนาคตที่เชื่อมโยงมาจากอดีต นอกจากนี้ ลักษณะของบานเปิดที่ส่งเสริมให้มีการใช้งานยังเป็นเอกลักษณ์ของบ้านเรือนในแถบร้อนชื้น โดยมีทั้งบานเปิดและช่องลมระบายอากาศทางด้านบนเหนือบานเปิด

รูปทรง สี และวัสดุผนังหลังคา

จากการวิเคราะห์รูปทรงหลังคาที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและลักษณะเฉพาะของบ้านเรือนดั้งเดิมในพื้นที่พบว่า หลังคาจั่ว (gable roof) และหลังคาปั้นหยา (hip roof) เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการออกแบบ อย่างไรก็ตาม รูปทรงหลังคาข้างต้นไม่ควรมีความชันมากเกินไป (ประมาณไม่เกิน 45 องศา) เพื่อควบคุมไม่ให้ความสูงของสันหลังคาสูงเกินกว่าความสูงที่ควบคุมในประกาศฯ สำหรับวัสดุผนังหลังคา สามารถเลือกใช้ได้ตามที่มีอยู่ในท้องตลาดตามความเหมาะสมกับงบประมาณในการปลูกสร้าง และให้ใช้โทนสีตามที่กำหนด

ภูมิทัศน์ชุมชน และสภาพแวดล้อม

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมของเมืองศรีมโหสถ คือ ลักษณะสีน้ำตาลปนส้มของดินลูกรัง รวมไปถึงสีของวัสดุในการก่อสร้างที่สำคัญในอดีตที่ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันคือ ศิลาลง ในการออกแบบอาคารและสภาพแวดล้อมสามารถนำลักษณะดังกล่าวมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ ปรับเป็นลานบ้าน และลานที่โล่งกว้างหน้าอาคารสาธารณะ ผสมผสานกับต้นไม้ใหญ่ตามลักษณะของท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจปรับเทคนิคร่วมกับวัสดุสมัยใหม่ เช่น ปูนซีเมนต์เทพื้นคอนกรีต ในบริเวณพื้นที่ที่จำเป็นต้องมีการรับน้ำหนัก โดยผสมกับปูนซีเมนต์ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

นอกจากนี้ อิฐศิลาลง ยังสามารถนำมาใช้ร่วมกับการออกแบบอาคาร โดยใช้เป็นการก่อประดับฐานอาคารบ้านเรือน และอาคารสาธารณะ เนื่องจากศิลาลงสามารถแสดงออกถึงลักษณะของความมั่นคงแข็งแรง จะทำให้ลักษณะของอาคารบ้านเรือนที่ปลูกสร้างใหม่มีส่วนความงามที่ลงตัว ศิลาลง ยังสามารถปรับใช้เป็นแนวรั้วกำแพงบ้านเรือน โดยใช้ผสมผสานกับระแนงโปร่ง เพื่อความไม่ทึบตันจนเกินไปนัก โดยระแนงโปร่งควรใช้สีโทนเข้มเพื่อให้มีความกลมกลืนกับแนวทางการออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ด้วย

องค์ประกอบทางภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การปลูกและเลือกใช้พืชพรรณท้องถิ่นมาใช้ในการรักษาสภาพแวดล้อมมาร่วมกับไม้ดอกประดับตกแต่งเพื่อความสวยงามตามบ้านเรือน อนึ่ง ท้องถิ่นควรพิจารณาพื้นที่และบริเวณที่ยังคงมีกลุ่มต้นไม้ใหญ่และจัดทำแผนงานในการรักษาสภาพแวดล้อมร่วมกับการอนุรักษ์เมืองโบราณศรีมโหสถ สำหรับต้นไม้ที่เลือกใช้ในพื้นที่สาธารณะ ควรพิจารณาถึงการดูแลรักษาและวงจรฤดูกาลของต้นไม้ชนิดต่างๆ เช่น การเลือกไม้ดอกสำหรับเส้นทางสำคัญ หรือต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา และฤดูกาลที่ต้นไม้ผลัดใบ เป็นต้น

การใช้ลานดินลูกรังและศิลาลงในการออกแบบอาคารและสภาพแวดล้อม

ลักษณะของภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมภายในเมืองโบราณศรีมโหสถและโดยรอบชุมชน

1. แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัย ขึ้นเดียว

เป็นรูปแบบบ้านพักอาศัยขนาดเล็กที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในเขตพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ เนื่องจากเป็นรูปแบบอาคารพักอาศัยที่มีขนาดเล็ก งบประมาณในการก่อสร้างไม่สูงมากนัก มีความเหมาะสมสำหรับประชาชนในพื้นที่ และมีความเหมาะสมในการก่อสร้างทุกบริเวณในพื้นที่ตำบลโคกบึง โดยในพื้นที่ควบคุมความสูงอาคาร สามารถสร้างได้ไม่เกินความสูง 9 เมตร โดยสามารถสร้างติดพื้นดินหรือยกระดับให้มีความสูงจากพื้นดินได้

รูปทรงของหลังคาสามารถใช้หลังคาจั่ว หลังคาปั้นหยา หรือหลังคาสมแบบปีกนก โดยให้มีระยะยื่นของชายคาที่เหมาะสมเพื่อป้องกันแดดและฝน โดยใช้วัสดุผนังหลังคาที่มีสีสันทันดูดีและอยู่ในกลุ่มสีที่กำหนดมาในคู่มือนี้ สีสันทันของตัวอาคารสามารถเป็นไปตามธรรมชาติของวัสดุ เช่น ไม้จริงและไม้เทียม หรือทาสีสีอ่อน โดยใช้สีโทนน้ำตาลเข้มหรือเทาเข้มสำหรับแนวของวงกบหรือขอบของช่องเปิด รวมไปถึงราวจับบันได ระเบียง และแนวระแนงต่างๆ

ลักษณะของอาคารบ้านพักอาศัยขึ้นเดียวยังสามารถอยู่ร่วมกับบริบทพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถได้ เนื่องจาก มีความพอดีในรูปแบบและสัดส่วน วัสดุมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในบริเวณบ้าน อย่างไรก็ตามลักษณะของอาคารบ้านพักอาศัยขึ้นเดียวยังจะต้องสะท้อนลักษณะของสถาปัตยกรรมร่วมสมัย สามารถใช้วัสดุที่หาได้ในปัจจุบันตามท้องตลาด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใหม่และประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบันรวมถึงการก่อสร้างเพื่อใช้รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบเรือนพักโฮมสเตย์

สามารถใช้ได้กับทุกบริเวณ

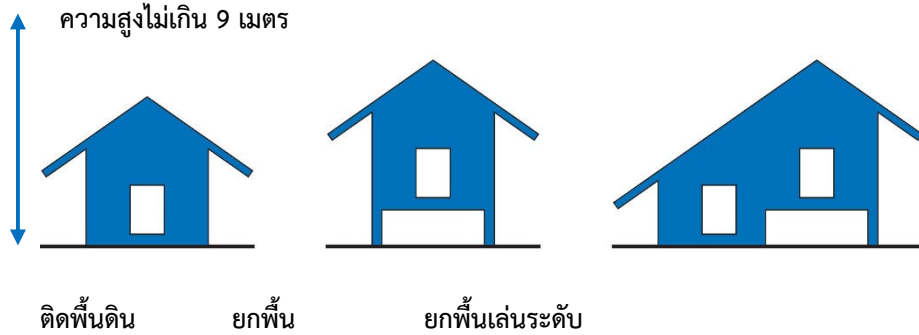

ตำแหน่งที่สามารถใช้ปลูกสร้างในพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ

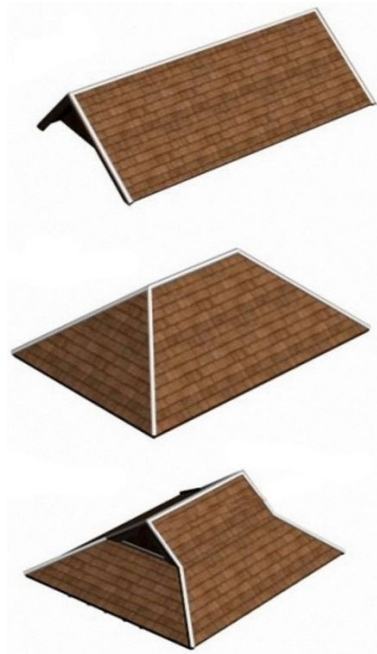
คำแนะนำเพิ่มเติม

- ตำแหน่งติดตั้งจานดาวเทียมและอุปกรณ์สำหรับเครื่องปรับอากาศควรติดตั้งอยู่ด้านหลังของอาคาร หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรทำระแนงเพื่อบังสายตา
- การใช้ระแนงไม้หรือวัสดุธรรมชาติอื่นๆ สามารถสร้างความกลมกลืนให้กับทัศนียภาพโดยรวมของอาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโดยรอบได้รวมถึงการใช้ระแนงโปร่งร่วมกับผนังกำแพงศิลาแดง
- การปลูกต้นไม้ใหญ่ด้านหน้าอาคารนอกจากจะช่วยให้เกิดความร่มรื่น เย็นสบายน่าอยู่ สร้างความเป็นส่วนตัวของผู้อาศัย และปิดบังในส่วนที่ไม่ประสงค์แล้ว ยังสามารถช่วยส่งเสริมให้เกิดภูมิทัศน์เมืองที่ดีในภาพรวม

ลักษณะอาคาร

รูปทรงหลังคา

หลังคาจั่ว (gable roof)

หลังคาปั้นหย่า(hip roof)

หลังคาปีกนก(gable-hip roof)

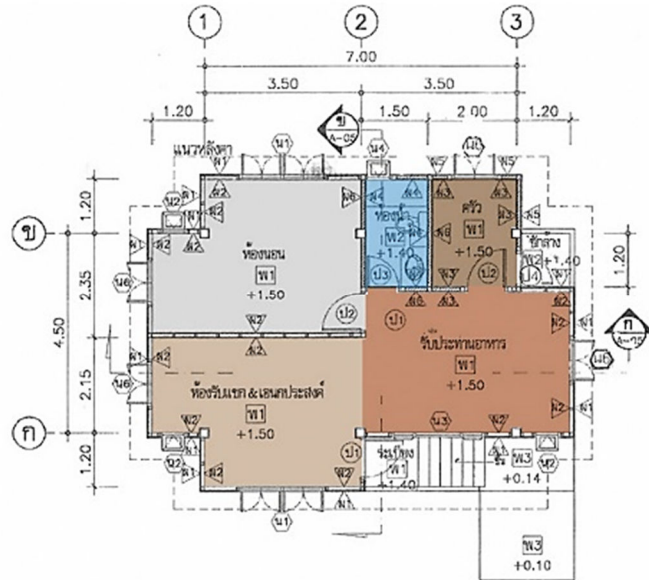
โทนสีที่สามารถใช้ได้

RGB : 174 107 57 CMYK : 26 62 87 11	RGB : 125 63 27 CMYK : 33 76 100 36	RGB : 102 52 1 CMYK : 39 74 100 48	BGB : 45 40 37 CMYK : 66 65 67 68
RGB : 168 93 28 CMYK : 0 57 91 37	RGB : 78 26 16 CMYK : 40 85 85 64	RGB : 75 33 11 CMYK : 43 78 87 64	RGB : 44 31 25 CMYK : 60 68 71 75
RGB : 255 255 255 CMYK : 0 0 0 0	RGB : 193 193 193 CMYK : 24 19 20 0	RGB : 128 128 128 CMYK : 52 43 43 8	RGB : 77 63 62 CMYK : 59 64 61 46

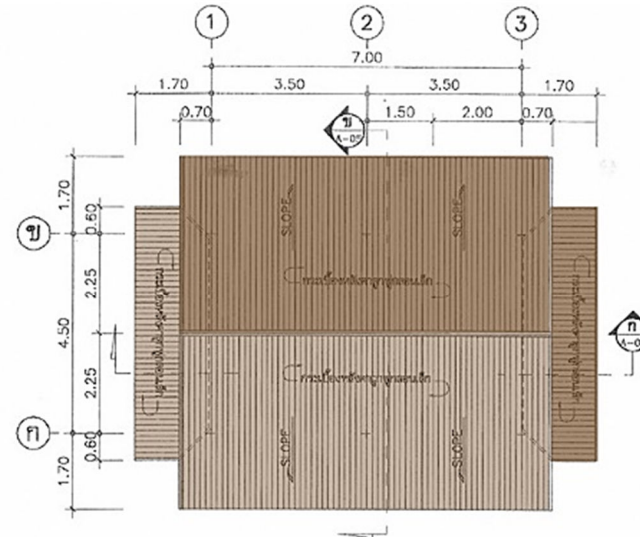
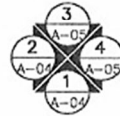
แนวทางการออกแบบอาคารในลักษณะต่างๆ

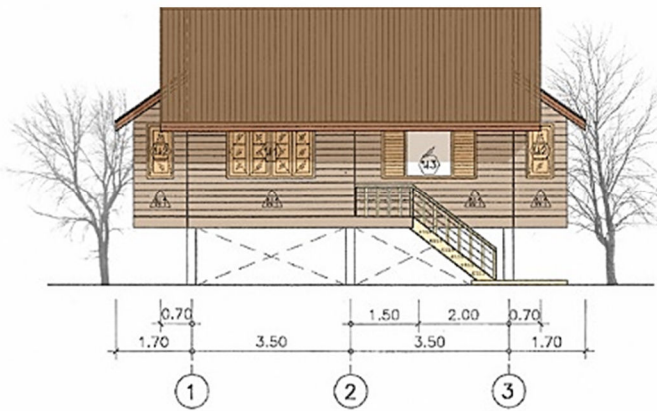
แบบอาคารตัวอย่าง : บ้านพักอาศัย ชั้นเดียว

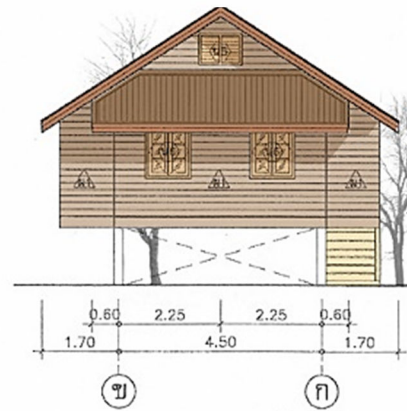
แปลนพื้น
มาตราส่วน 1:100

แปลนหลังคา
มาตราส่วน 1:100

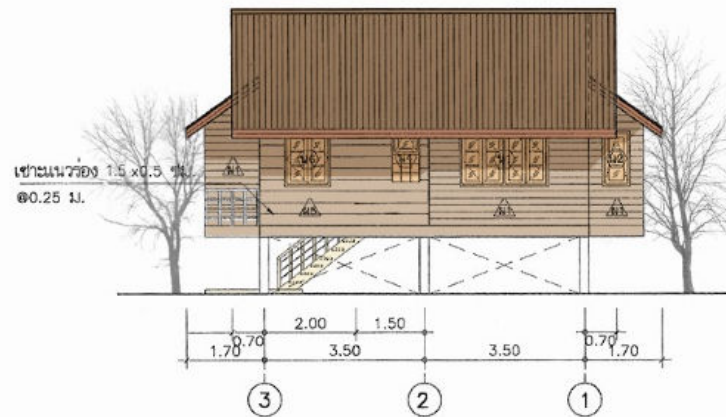
รูปด้าน 1
มาตราส่วน 1:100

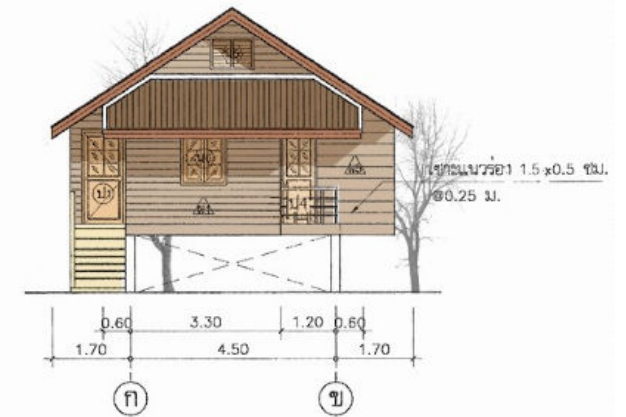
รูปด้าน 2
มาตราส่วน 1:100

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน
กรมโยธาธิการและผังเมือง

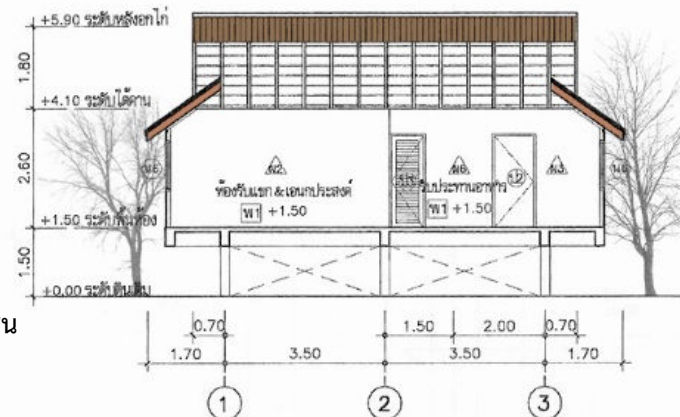
แบบอาคารตัวอย่าง : บ้านพักอาศัย ชั้นเดียว

รูปด้าน 3
มาตราส่วน 1:100

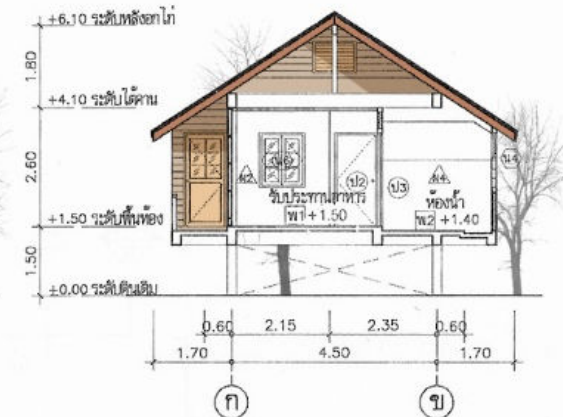

รูปด้าน 4
มาตราส่วน 1:100

รูปตัด ก
มาตราส่วน 1:100

ก
A-05

รูปตัด ข
มาตราส่วน 1:100

ข
A-05

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

2. แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัย 2 ชั้น

เป็นรูปแบบบ้านพักอาศัยที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและมีการจัดวางผังพื้นที่การใช้งานที่ซับซ้อนขึ้น มีบันไดเป็นจุดเชื่อมต่อทางสัญจรทางตั้งระหว่างชั้นบนกับชั้นล่าง และมีระบบโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้งบประมาณในการก่อสร้างมีราคาสูงขึ้น เหมาะสมสำหรับประชาชนในพื้นที่ที่มีฐานะมากขึ้น และถึงแม้ว่าสัดส่วนของอาคารจะมีขนาดใหญ่ขึ้น แต่สามารถสร้างได้ไม่เกินความสูง 9 เมตรมีความเหมาะสมในการก่อสร้างในบริเวณพื้นที่ควบคุมความสูง 9 เมตรและทุกบริเวณในพื้นที่ตำบลโคกปีบ

รูปทรงของหลังคาสามารถใช้หลังคาจั่ว หลังคาปั้นหย้า หรือหลังคาผสมแบบปีกนก โดยให้มีระยะยื่นของชายคาที่เหมาะสมเพื่อป้องกันแดดและฝน โดยใช้วัสดุผนังหลังคาที่มีสีสันทันไม่ฉูดฉาดและอยู่ในกลุ่มสีที่กำหนดมาในคู่มือนี้ สีสนของตัวอาคารให้สามารถเป็นไปตามธรรมชาติของวัสดุ เช่น ไม้จริงและไม้เทียม หรือทาด้วยสีอ่อน โดยสามารถใช้สีโทนน้ำตาลเข้มหรือเทาเข้มสำหรับแนวของวงกบหรือขอบของช่องเปิด รวมไปถึง ราวจับบันได ระเบียง และแนวระแนงต่างๆ

ลักษณะของอาคารบ้านพักอาศัย 2 ชั้นนี้ สามารถสร้างแบบยกใต้ถุนสูงชั้นล่างเปิดโล่งหรือกั้นห้องใช้งานบางส่วนก็ได้ สามารถสร้างเป็นอาคารติดพื้นดิน และสามารถออกแบบเป็นในลักษณะเล่นระดับได้เช่นเดียวกัน โดยให้รูปแบบและสัดส่วน วัสดุมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในบริเวณบ้าน อย่างไรก็ตามลักษณะของอาคารบ้านพักอาศัย 2 ชั้นนี้จะต้องสะท้อนลักษณะของสถาปัตยกรรมร่วมสมัย สามารถใช้วัสดุที่หาได้ในปัจจุบันตามท้องตลาด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใหม่และประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบัน

สามารถใช้ได้กับทุกบริเวณ

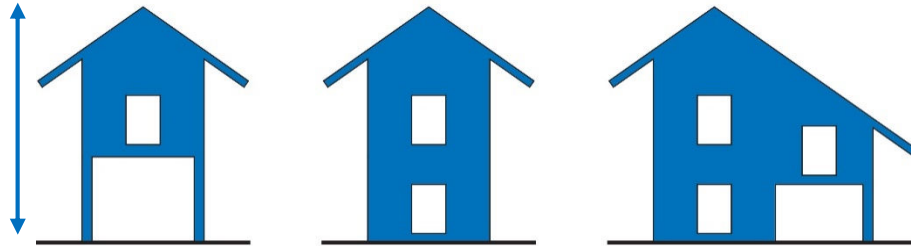
ตำแหน่งที่สามารถใช้ปลูกสร้างในพื้นที่เมืองโบราณศรีทอส

คำแนะนำเพิ่มเติม

- ตำแหน่งติดตั้งจานดาวเทียมและอุปกรณ์สำหรับเครื่องปรับอากาศควรติดตั้งอยู่ด้านหลังของอาคาร หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรทำระแนงเพื่อบังสายตา
- การใช้ระแนงไม้หรือวัสดุธรรมชาติอื่นๆ สามารถสร้างความกลมกลืนให้กับทัศนียภาพโดยรวมของอาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโดยรอบได้ รวมไปถึงการใช้ระแนงโปร่งร่วมกับผนังกำแพงศิลาแลง
- การปลูกต้นไม้ใหญ่ด้านหน้าอาคารนอกจากจะช่วยให้เกิดความร่มรื่น เย็นสบายน่าอยู่ สร้างความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัย และปิดบังในส่วนที่ไม่พึงประสงค์แล้วยังสามารถช่วยส่งเสริมให้เกิดภูมิทัศน์เมืองที่ดีได้ในภาพรวม

ลักษณะอาคาร

ความสูงไม่เกิน 9 เมตร

ยกใต้ถุนสูงหรือมีห้องบางส่วน 2 ชั้นติดพื้นดิน 2 ชั้นเล่นระดับ

รูปทรงหลังคา

หลังคาจั่ว (gable roof)

หลังคาปั้นหย่า(hip roof)

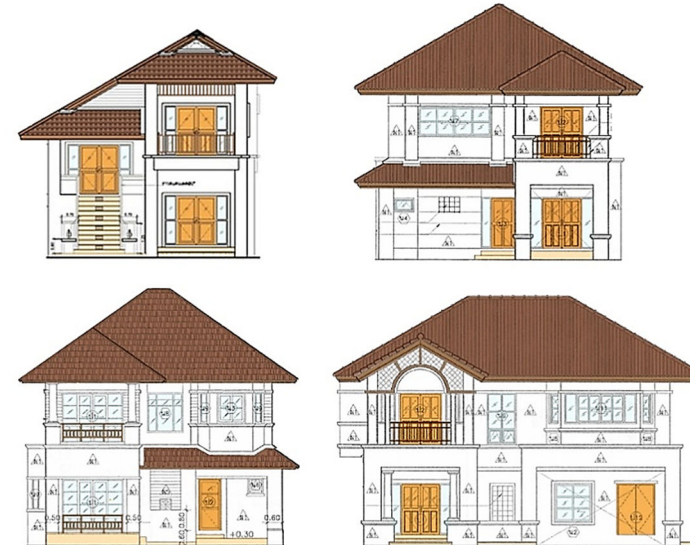

หลังคาปีกนก(gable-hip roof)

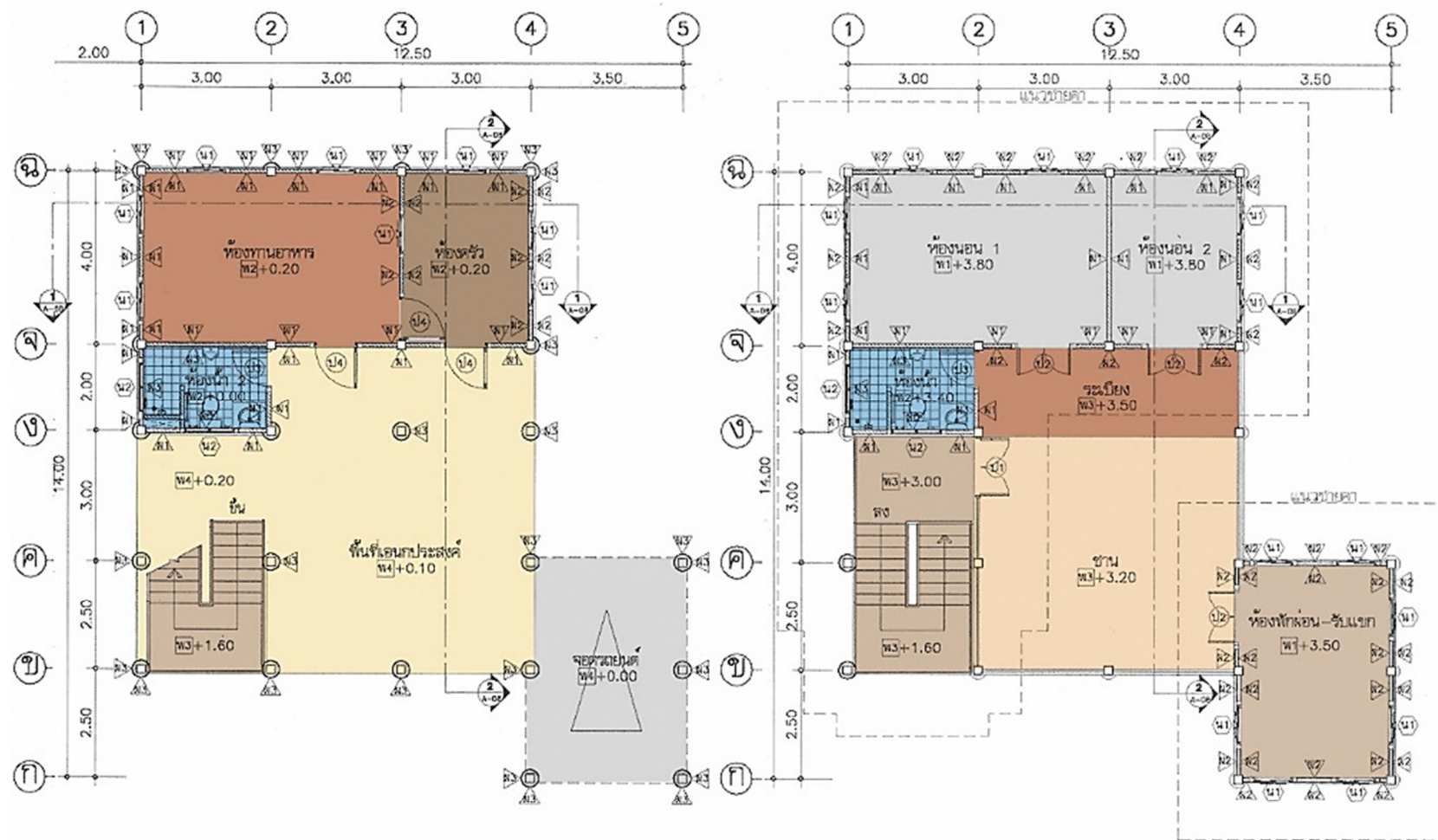
โทนสีที่สามารถใช้ได้

RGB : 174 107 57 CMYK : 26 62 87 11	RGB : 125 63 27 CMYK : 33 76 100 36	RGB : 102 52 1 CMYK : 39 74 100 48	BGB : 45 40 37 CMYK : 66 65 67 68
RGB : 168 93 28 CMYK : 0 57 91 37	RGB : 78 26 16 CMYK : 40 85 85 64	RGB : 75 33 11 CMYK : 43 78 87 64	RGB : 44 31 25 CMYK : 60 68 71 75
RGB : 255 255 255 CMYK : 0 0 0 0	RGB : 193 193 193 CMYK : 24 19 20 0	RGB : 128 128 128 CMYK : 52 43 43 8	RGB : 77 63 62 CMYK : 59 64 61 46

แนวทางการออกแบบอาคารในลักษณะต่างๆ

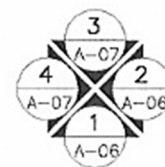
แบบอาคารตัวอย่าง : บ้านพักอาศัย 2 ชั้น

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน

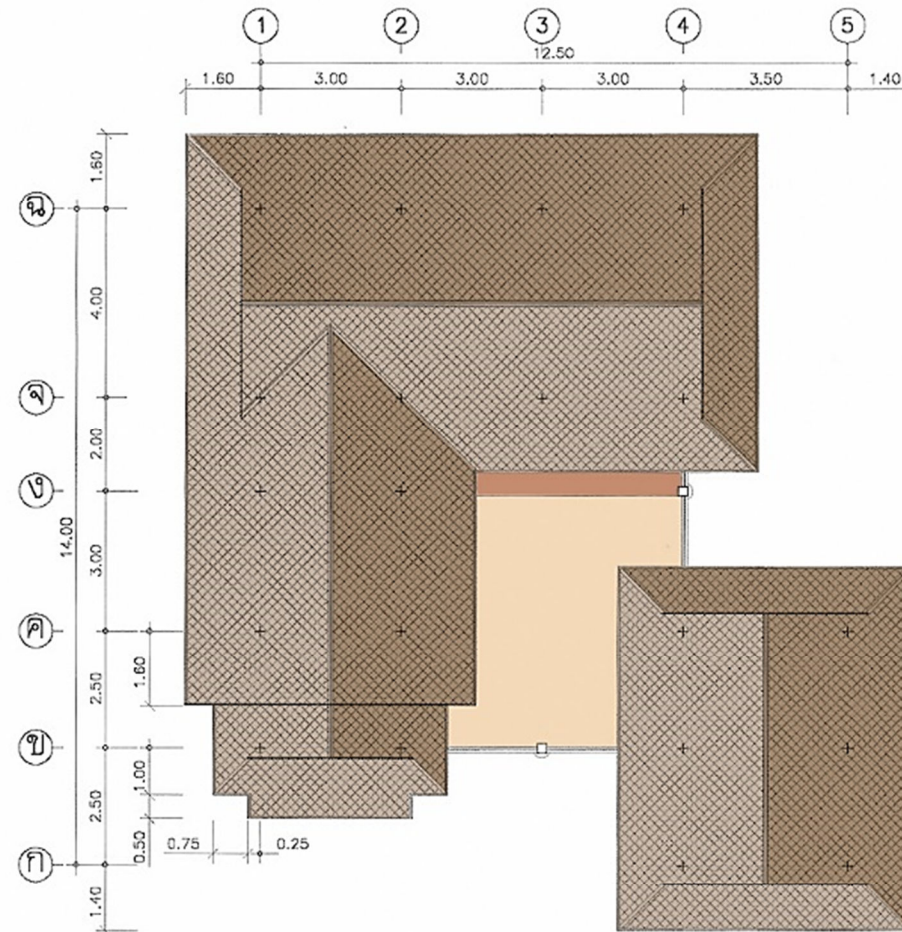
กรมโยธาธิการและผังเมือง

แปลนพื้นที่ชั้นล่าง
มาตราส่วน 1:100

แปลนพื้นที่ชั้นบน
มาตราส่วน 1:100

แบบอาคารตัวอย่าง : บ้านพักอาศัย 2 ชั้น

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

แปลนหลังคา
มาตราส่วน 1:100

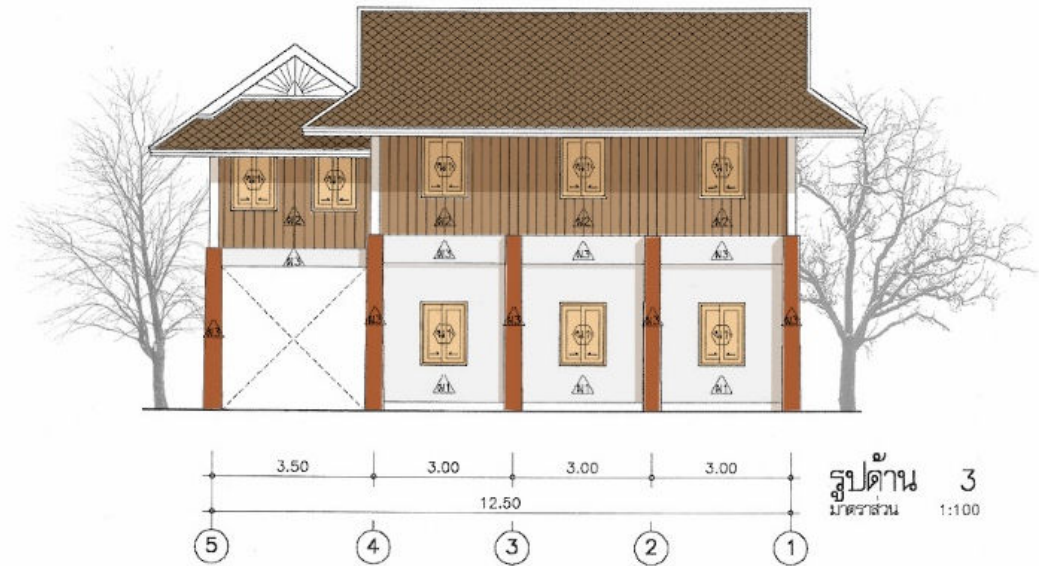
แบบอาคารตัวอย่าง : บ้านพักอาศัย 2 ชั้น

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

แบบอาคารตัวอย่าง : บ้านพักอาศัย 2 ชั้น

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

3. แนวทางการออกแบบอาคารตึกแถว 2 ชั้น

อาคารตึกแถว เป็นอาคารที่มีการใช้งานเป็นร้านค้า พาณิชยกรรมรวมถึงเป็นอาคารที่พักอาศัยในอาคารเดียวกัน พบเห็นได้มากริมถนนสายหลักเพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของเมือง มีความเหมาะสมในการก่อสร้างในบริเวณพื้นที่ควบคุมความสูง 12 เมตร ตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3070 ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการควบคุมความสูงในเขตพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถและสามารถใช้กับตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 319 ซึ่งเป็นแกนทางเข้าสู่ชุมชน (ทั้งนี้บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 319 อยู่นอกเขตควบคุมความสูงอาคารไม่เกิน 12 เมตร อย่างไรก็ตามรูปแบบอาคารควรจะมีสูงไม่มากกว่า 16 เมตร หรือ 3 ชั้น เพื่อการควบคุมภาพรวมของภูมิทัศน์เมืองโบราณศรีมโหสถที่สอดคล้องกัน)

อาคารตึกแถว จะประกอบไปด้วยพื้นที่การใช้งานหลักๆ 3 ส่วน ได้แก่

1. **พื้นที่สำหรับการค้าขาย** มีพื้นที่อยู่บริเวณชั้น 1 และด้านหน้าของอาคารเป็นส่วนใหญ่ สามารถต่อขยายออกไปด้านหน้าและด้านหลังของอาคารได้ แต่ต้องมีการสร้างหลังคาคลุมเพิ่มเติม
2. **พื้นที่สำหรับอยู่อาศัย** อาจเป็นพื้นที่บางส่วน of ชั้น 1 ในบริเวณด้านหลังอาคาร และบริเวณพื้นที่ชั้นบนของอาคารขึ้นไป ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องครัว ห้องเก็บของ และห้องนอน เป็นต้น พื้นที่เหล่านี้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ แต่ต้องไม่ส่งผลต่อรูปลักษณ์ของอาคารตามแนวทางที่กำหนด

รูปทรงของหลังคาสามารถใช้หลังคาจั่ว หลังคาปั้นหยา หรือหลังคาผสมแบบปีกนก โดยให้มีระยะยื่นของชายคาที่เหมาะสมเพื่อป้องกันแดดและฝน โดยใช้วัสดุผนังหลังคาที่มีสีสันทันไม่ฉูดฉาดและอยู่ในกลุ่มสีที่กำหนดมาในคู่มือนี้ สีสันทันของตัวอาคารให้สามารถเป็นไปตามธรรมชาติของวัสดุ เช่น ไม้จริงและไม้เทียม หรือทาด้วยสีอ่อน โดยสามารถใช้สีโทนน้ำตาลเข้มหรือเทาเข้มสำหรับแนวของวงกบหรือขอบของช่องเปิด รวมไปถึง ราวจับบันได ระเบียง และแนวระแนงต่างๆ

บริเวณทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข 3070

บริเวณทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข 319

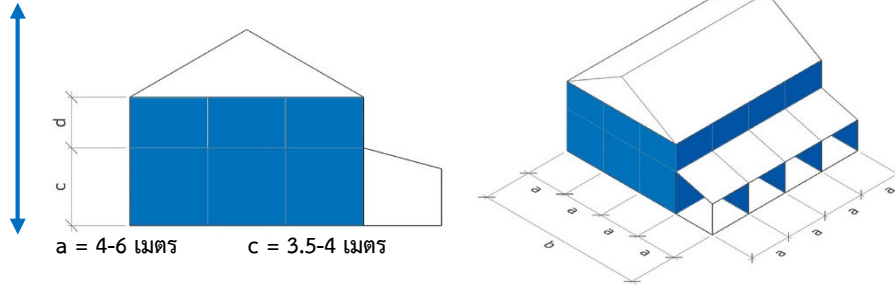
ตำแหน่งที่สามารถใช้ปลูกสร้างในพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ

คำแนะนำเพิ่มเติม

- ตำแหน่งติดตั้งจานดาวเทียมและอุปกรณ์สำหรับเครื่องปรับอากาศควรติดตั้งอยู่ด้านหลังของอาคาร หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรทำระแนงเพื่อบังสายตา
- การใช้ระแนงไม้หรือวัสดุธรรมชาติอื่นๆ สามารถสร้างความกลมกลืนให้กับทัศนียภาพโดยรวมของอาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโดยรอบได้ รวมไปถึงการใช้ระแนงโปร่งร่วมกับผนังกำแพงศิลาแลง
- ตำแหน่งติดตั้งป้ายร้านและรูปแบบของป้ายร้านค้า ควรระวังเรื่องสีสันทันให้เข้ากับตัวอาคาร โดยใช้สีสันทันเดียวกับสีของอาคาร หรือใช้วัสดุที่ออกไปในโทนธรรมชาติ

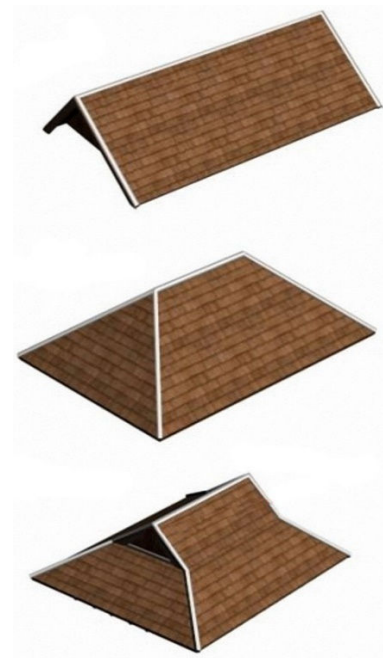
ลักษณะอาคาร

ความสูงไม่เกิน 12 เมตร

b = 12-24 เมตร d = 3 เมตร

รูปทรงหลังคา

หลังคาจั่ว (gable roof)

หลังคาปั้นหย่า (hip roof)

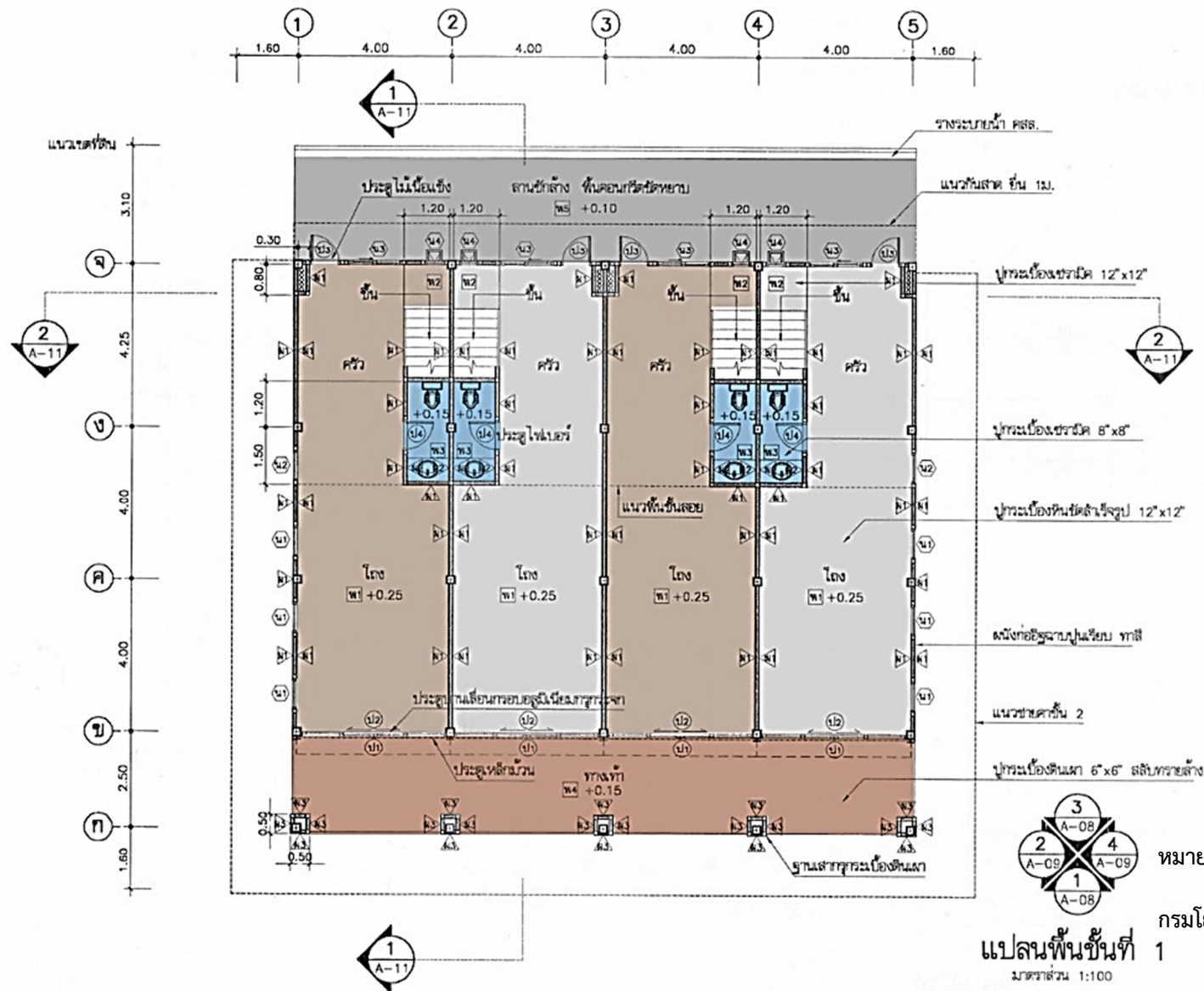
หลังคาปีกนก (gable-hip roof)

โทนสีที่สามารถใช้ได้

RGB : 174 107 57 CMYK : 26 62 87 11	RGB : 125 63 27 CMYK : 33 76 100 36	RGB : 102 52 1 CMYK : 39 74 100 48	BGB : 45 40 37 CMYK : 66 65 67 68
RGB : 168 93 28 CMYK : 0 57 91 37	RGB : 78 26 16 CMYK : 40 85 85 64	RGB : 75 33 11 CMYK : 43 78 87 64	RGB : 44 31 25 CMYK : 60 68 71 75
RGB : 255 255 255 CMYK : 0 0 0 0	RGB : 193 193 193 CMYK : 24 19 20 0	RGB : 128 128 128 CMYK : 52 43 43 8	RGB : 77 63 62 CMYK : 59 64 61 46

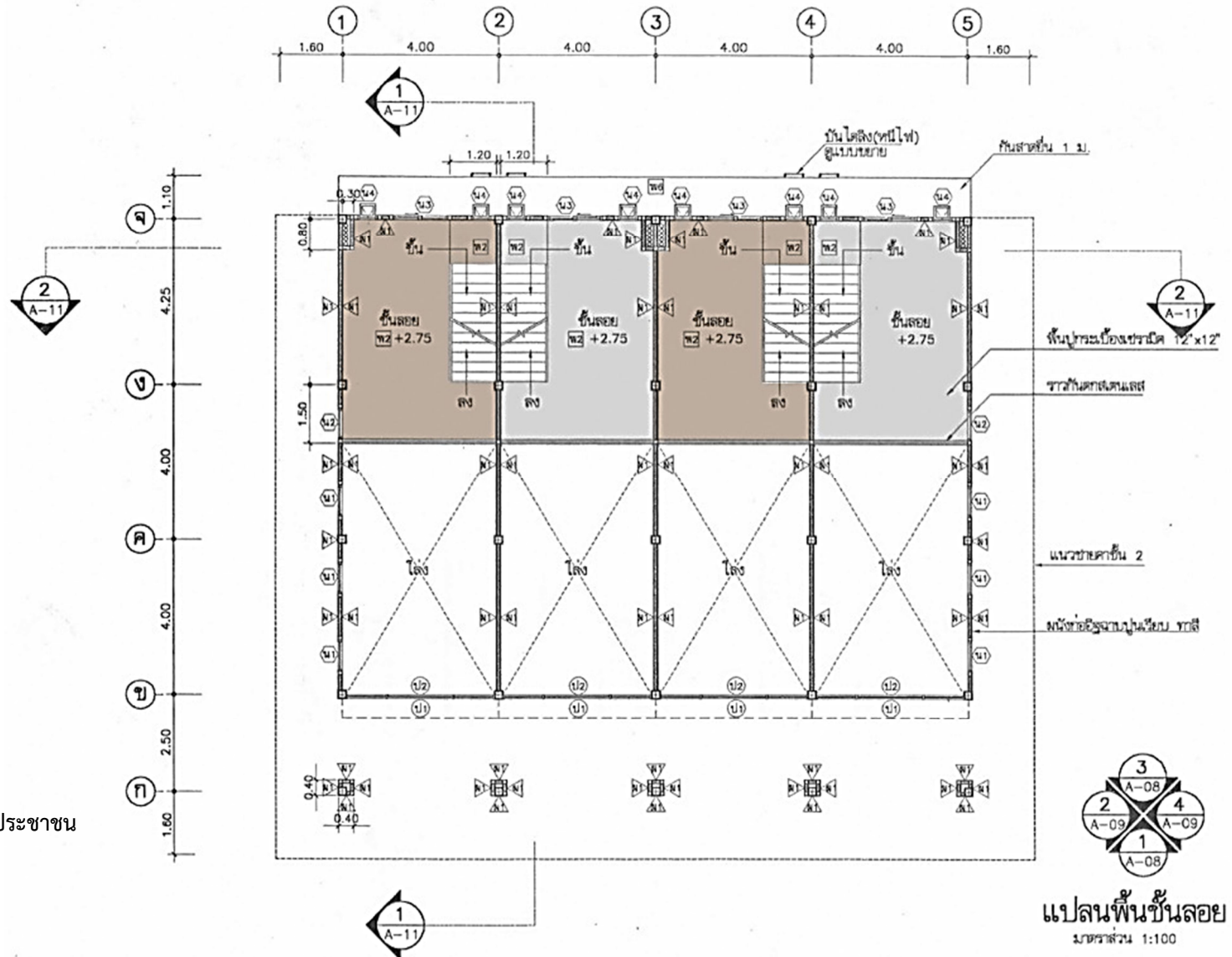
แนวทางการออกแบบอาคารในลักษณะต่างๆ

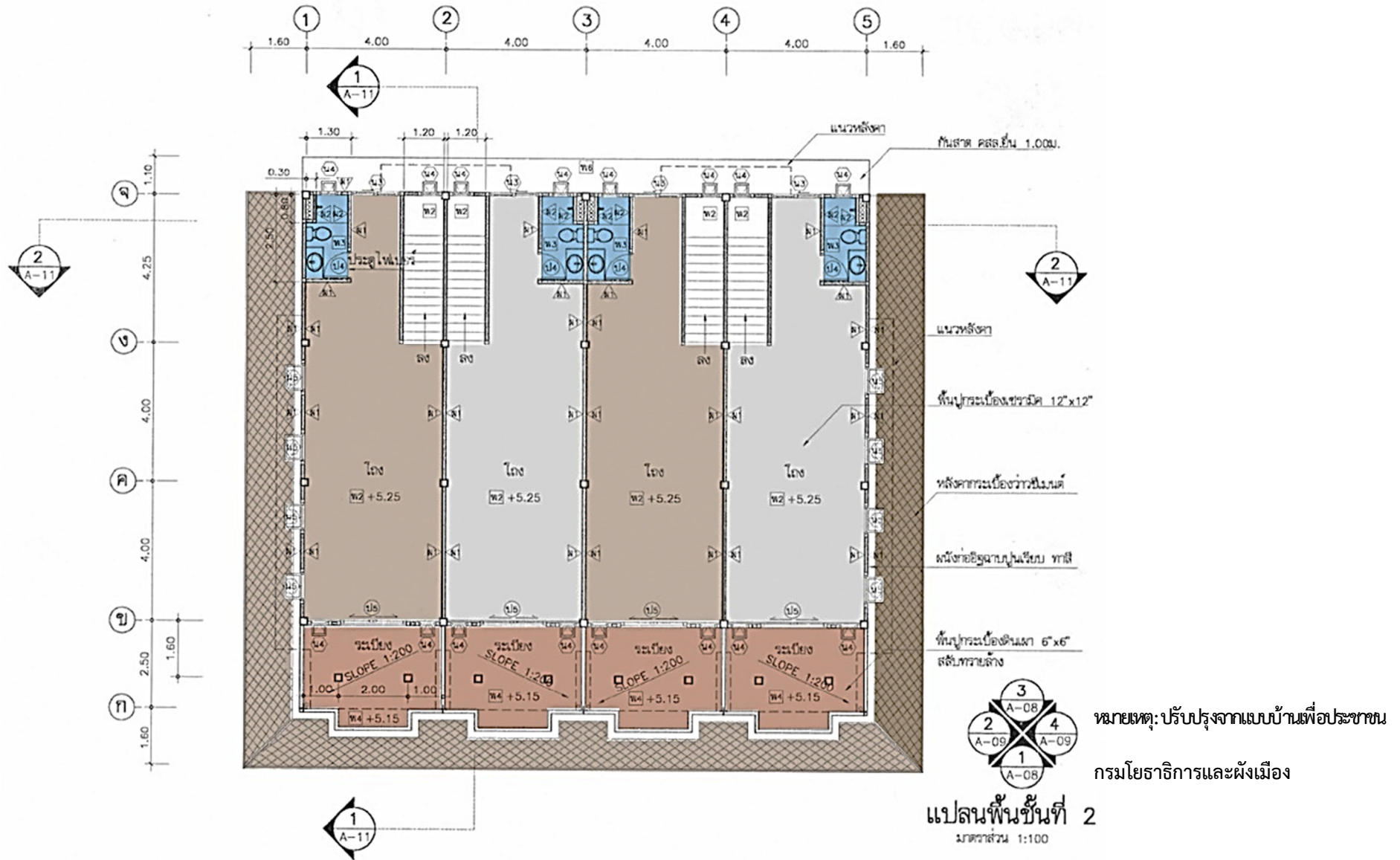

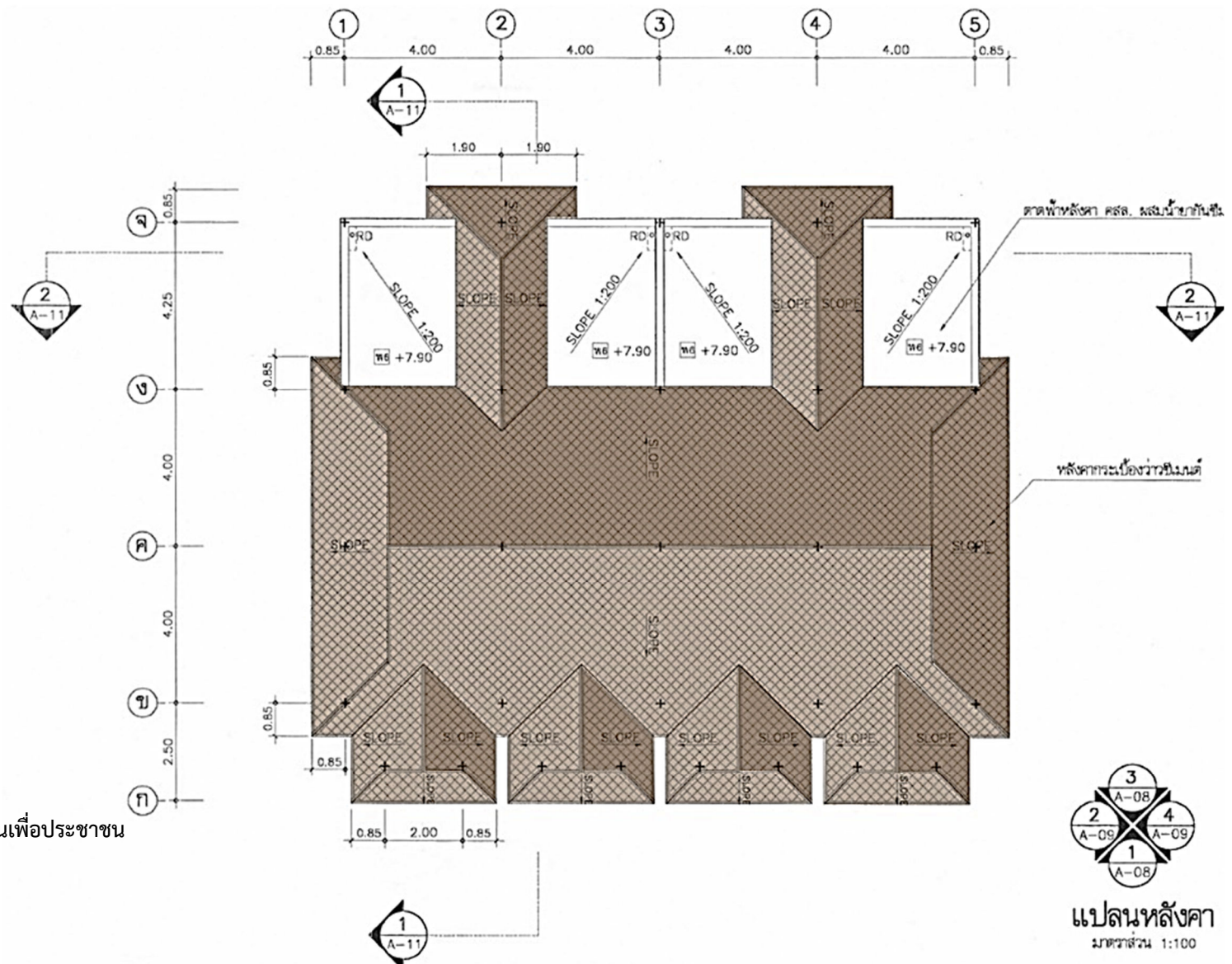
แบบอาคารตัวอย่าง : ตึกแถว 2 ชั้น

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากแบบบ้านเพื่อประชาชน
กรมโยธาธิการและผังเมือง

แบบอาคารตัวอย่าง : ตึกแถว 2 ชั้น

แบบอาคารตัวอย่าง : ตึกแถว 2 ชั้น

ลักษณะอาคาร

ความสูงไม่เกิน 16 เมตร

1 : 1

รูปทรงหลังคา

หลังคาจั่ว (gable roof)

หลังคาปั้นหย้า (hip roof)

หลังคาปีกนก (gable-hip roof)

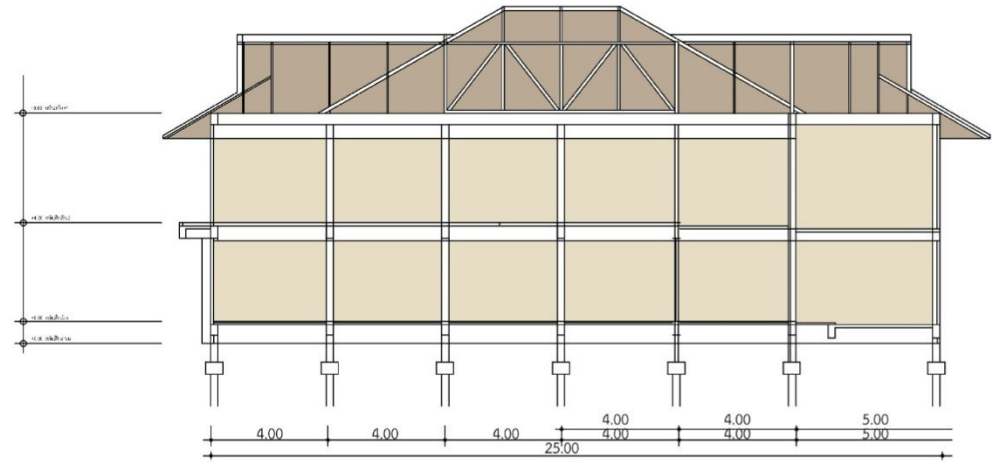
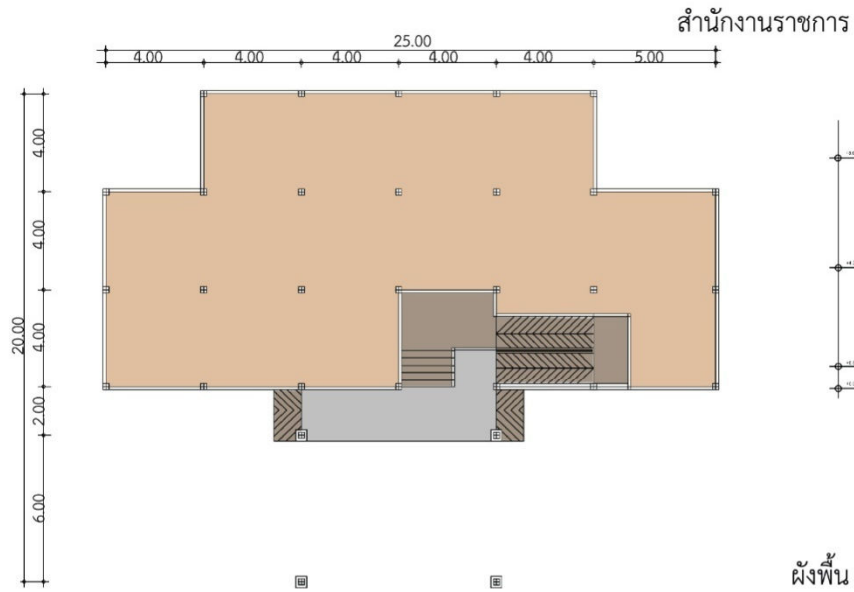
โทนสีที่สามารถใช้ได้

RGB : 174 107 57 CMYK : 26 62 87 11	RGB : 125 63 27 CMYK : 33 76 100 36	RGB : 102 52 1 CMYK : 39 74 100 48	BGB : 45 40 37 CMYK : 66 65 67 68
RGB : 168 93 28 CMYK : 0 57 91 37	RGB : 78 26 16 CMYK : 40 85 85 64	RGB : 75 33 11 CMYK : 43 78 87 64	RGB : 44 31 25 CMYK : 60 68 71 75
RGB : 255 255 255 CMYK : 0 0 0 0	RGB : 193 193 193 CMYK : 24 19 20 0	RGB : 128 128 128 CMYK : 52 43 43 8	RGB : 77 63 62 CMYK : 59 64 61 46

แนวทางการออกแบบอาคารในลักษณะต่างๆ

แบบอาคารตัวอย่าง : อาคารสำนักงานราชการ

ผังพื้น

รูปตัด ๑

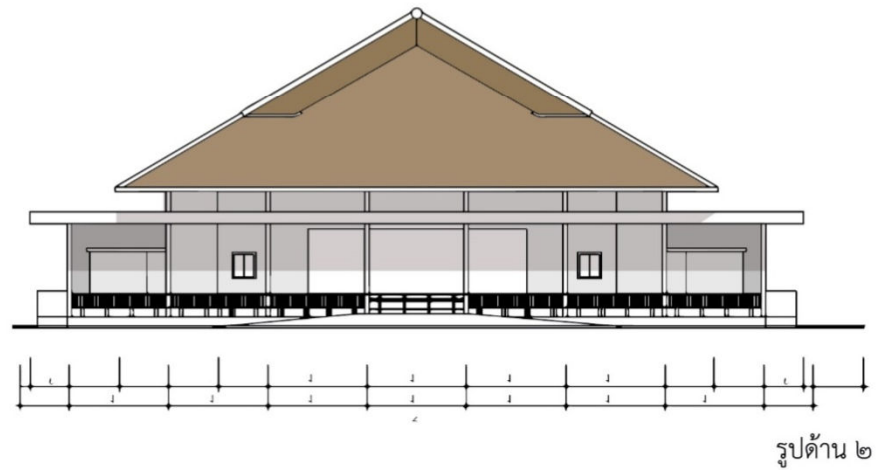
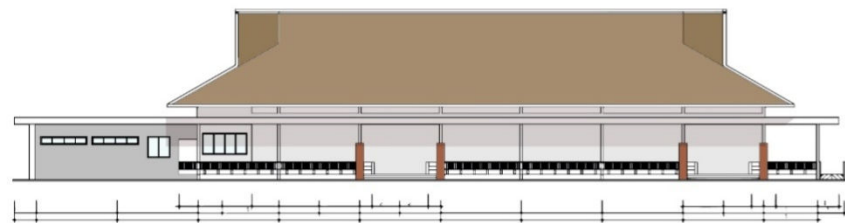
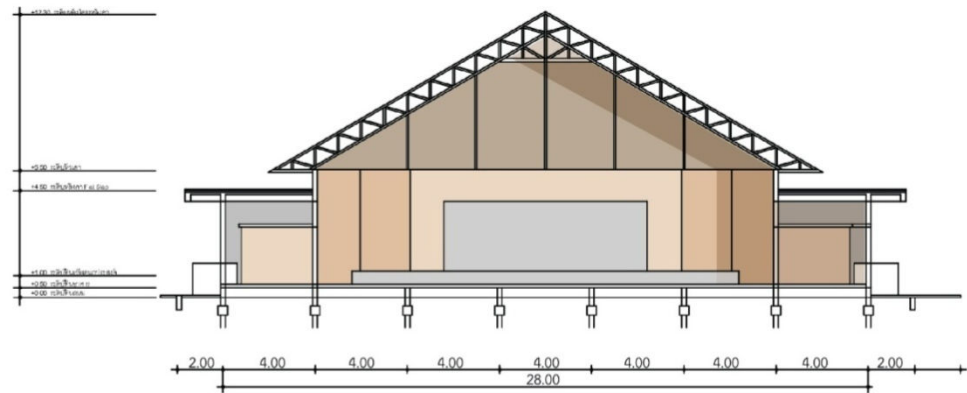
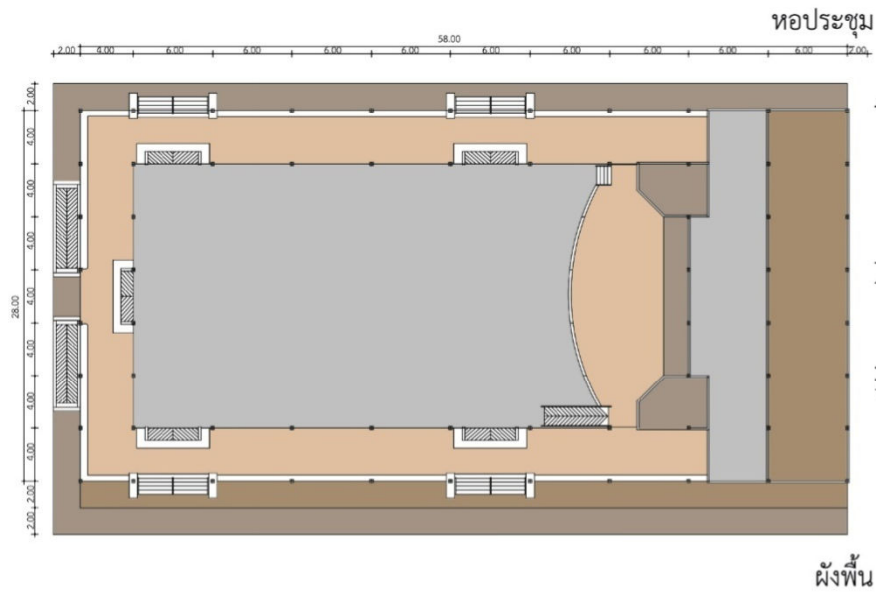

รูปด้าน ๑

รูปด้าน ๒

แบบอาคารตัวอย่าง : อาคารหอประชุม

5. แนวทางการรักษาเรือนแถวดั้งเดิม

เรือนแถวไม้ที่พบในพื้นที่เมืองศรีมโหสถ จะอยู่ตามแนวถนนสายเก่าที่ผ่านในชุมชนโคกปึกและต่อเนื่องไปตามทางหลวงสาย 3070 ประกอบด้วยเรือนแถวที่มีผนังชั้นที่หนึ่งอาจจะใช้เป็นฝาไม้หรือก่อผนังอิฐและฉาบปูนเปลือยที่แสดงให้เห็นถึงความดั้งเดิม ความเรียบง่าย และภูมิปัญญาในการก่อสร้าง ส่วนชั้นสองใช้เป็นฝาไม้ทั้งหมดซึ่งบางหลังในรูปด้านข้างก็อาจจะใช้การก่อผนังอิฐและฉาบปูนทั้งหมด รูปแบบหลังคาเป็นแบบทรงจั่ววัสดุผนังส่วนใหญ่ที่ใช้กับอาคารดั้งเดิมจะใช้สังกะสีในการมุงหรือใช้กระเบื้องลอนทดแทนสีหลังคาที่ใช้มักเป็นสีโทนสว่างหรือขาวหรือน้ำตาล

ปัจจุบันอาคารเรือนแถวที่เป็นรูปแบบดั้งเดิมนั้นเหลือน้อยลงเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นการออกแบบอาคารมีความก้าวหน้า มีการใช้วัสดุอุตสาหกรรมที่หาง่ายราคาถูก จึงทำให้รูปแบบอาคารเรือนแถวไม้เปลี่ยนไปการที่จะคงไว้ซึ่งรูปแบบอาคารดั้งเดิมนั้น หลักการโดยทั่วไปก็คือ การออกแบบจำเป็นต้องมีการศึกษาสัดส่วนอาคารรูปแบบเดิมการคำนึงถึงวัสดุท้องถิ่นและรูปแบบของอาคารให้เป็นไปตามสัดส่วนที่ถูกต้อง และมีแนวทางในการรักษาเรือนแถวไม้ดั้งเดิมใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. แนวทางในการรักษาของเดิมเป็นการดูแลรักษาคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของอาคารบ้านเรือนดั้งเดิมให้คงอยู่ต่อไป
2. แนวทางในการปรับปรุงซ่อมแซมเป็นการบูรณะซ่อมแซมและปรับปรุงโยชน์ใช้สอยเพื่อส่งเสริมคุณค่าที่ถูกกลดทอนลงในปัจจุบัน
3. แนวทางในการต่อเติมและเพิ่มเติมสิ่งใหม่เป็นการปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เช่น การใช้สอยใหม่หรือการสร้างอาคารให้สอดคล้องกับอาคารเก่าในพื้นที่เดิม (infill)

บริเวณทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข 3070

บริเวณถนนใน

ชุมชนโคกปึก

ตำแหน่งที่พบเรือนแถวดั้งเดิมในพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ

คำแนะนำเพิ่มเติม

- ตำแหน่งติดตั้งจานดาวเทียมและอุปกรณ์สำหรับเครื่องปรับอากาศควรติดตั้งอยู่ด้านหลังของอาคาร หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรทำระแนงเพื่อบังสายตา
- การใช้ระแนงไม้หรือวัสดุธรรมชาติอื่นๆ สามารถสร้างความกลมกลืนให้กับทัศนียภาพโดยรวมของอาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโดยรอบได้ รวมไปถึงการใช้ระแนงโปร่งร่วมกับผนังกำแพงศิลปะ
- ตำแหน่งติดตั้งป้ายร้านและรูปแบบของป้ายร้านค้า ควรระวังเรื่องสีไม่ให้เข้ากับตัวอาคาร โดยใช้สีโทนเดียวกับสีของอาคาร หรือใช้วัสดุที่ออกไปในโทนธรรมชาติ

ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

จากการสำรวจ สามารถแบ่งเรือนแถวที่พบได้เป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 อาคารเรือนแถวไม้กึ่งปูน 2 ชั้น: ลักษณะชั้นบนเป็นไม้ ชั้นล่างเป็นก่ออิฐฉาบปูน การตีไม้เป็นแบบตีนอนซ้อนเกล็ดหลังคาจั่วใช้งานหรือหันด้านยาวของอาคารเพื่อการใช้งาน มีตั้งแต่ 2 ถึง 3 คูหา

กลุ่มที่ 2 อาคารก่ออิฐฉาบปูน 2 ชั้น: ลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนทั้งหมดเป็นฉาบแบบ ไร่ร้อยไม้แบบตามนอนหลังคาจั่วใช้งานหรือหันด้านยาวของอาคารเพื่อการใช้งานมี 3 คูหา

กลุ่มที่ 3 อาคารเรือนแถวไม้ชั้นเดียว: ลักษณะเป็นอาคารสร้างด้วยโครงสร้างไม้เป็นหลัก ผืนเป็นฝาไม้ตีตามนอน หลังคาทรงปั้นหยา

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

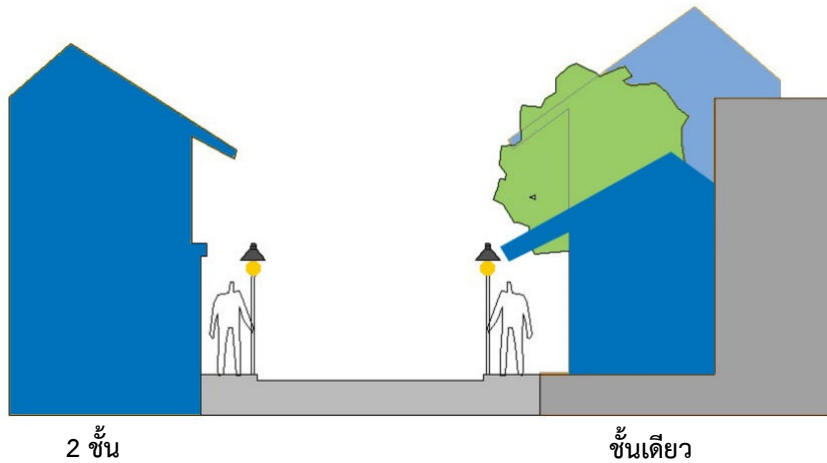
กลุ่มที่ 1 อาคารเรือนแถวไม้กึ่งปูน 2 ชั้น: รูปแบบหลังคาจั่วมุงด้วยสังกะสีโครงสร้างไม้ หลังคาส่วนยื่นบังแดดบนชั้น 1 มุงสังกะสีโครงสร้างไม้เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก บานกรอบ ประตูหน้าต่างไม้ประตูเป็นประตูไม้บานเฟี้ยมและหน้าต่างไม้บานเปิดคู่

กลุ่มที่ 2 อาคารก่ออิฐฉาบปูน 2 ชั้น: รูปแบบหลังคาจั่วมุงด้วยสังกะสีโครงสร้างไม้ชายคายื่นมากเป็นพิเศษเสาคอนกรีตเสริมเหล็กบานกรอบประตู-หน้าต่างไม้ประตูเป็นประตูไม้บานเฟี้ยมและหน้าต่างไม้บานเปิดคู่

กลุ่มที่ 3 อาคารเรือนแถวไม้ชั้นเดียว: รูปแบบหลังคาปั้นหยา มุงด้วยหลังคาสังกะสี ผืนเป็นฝาไม้ตีตามนอน ประตูเป็นประตูไม้บานเฟี้ยมมีช่องระบายอากาศด้านบน

ลักษณะอาคาร

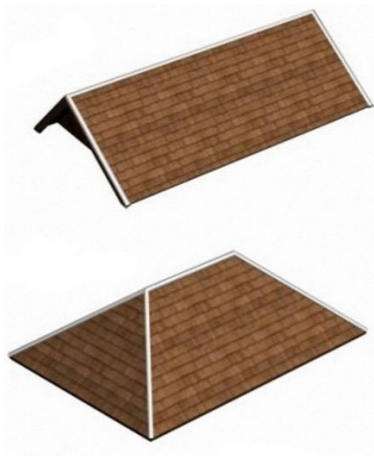

2 ชั้น

ชั้นเดียว

34

รูปทรงหลังคาตั้งเดิมที่พบ

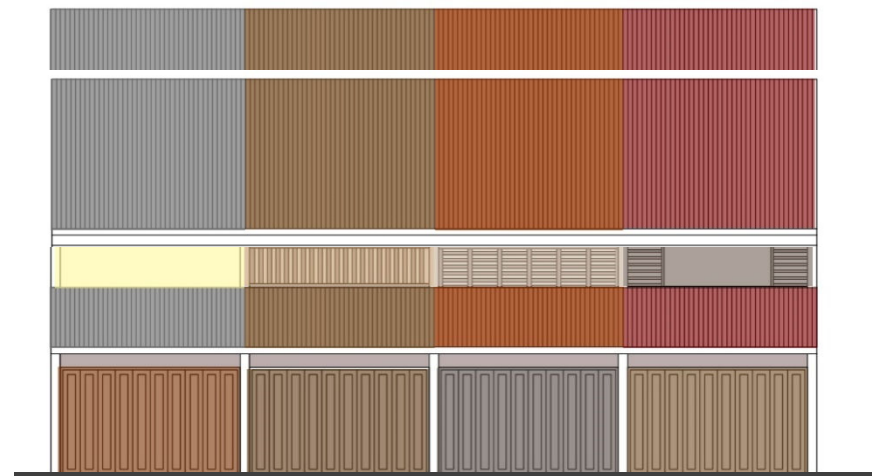
หลังคาจั่ว (gable roof)

หลังคาปั้นหยา (hip roof)

โทนสีที่สามารถใช้ได้

RGB : 174 107 57 CMYK : 26 62 87 11	RGB : 125 63 27 CMYK : 33 76 100 36	RGB : 102 52 1 CMYK : 39 74 100 48	BGB : 45 40 37 CMYK : 66 65 67 68
RGB : 168 93 28 CMYK : 0 57 91 37	RGB : 78 26 16 CMYK : 40 85 85 64	RGB : 75 33 11 CMYK : 43 78 87 64	RGB : 44 31 25 CMYK : 60 68 71 75
RGB : 255 255 255 CMYK : 0 0 0 0	RGB : 193 193 193 CMYK : 24 19 20 0	RGB : 128 128 128 CMYK : 52 43 43 8	RGB : 77 63 62 CMYK : 59 64 61 46

แนวทางการใช้วัสดุและสีหลังคา ผนัง ในลักษณะต่างๆ

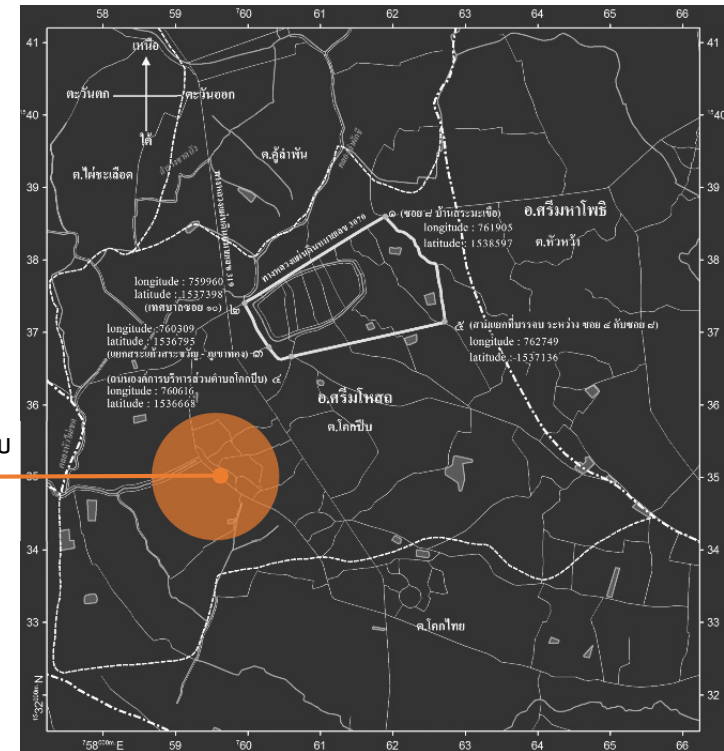
6. แนวทางการรักษาเรือนพื้นถิ่น

หมู่บ้านไทพวนที่ตั้งถิ่นฐานในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ คือ บริเวณบ้านม่วงขาว และบ้านโคกปิบ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีอายุการตั้งถิ่นฐานกว่า 100 ปี คาดว่าบรรพบุรุษจะอพยพมาจากเมืองพวน และเมืองหัวพันทั้งห้าทั้งหก ในสมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2378) ปู่ ย่า ตา ยาย มาลงหลักปักฐานที่บ้านม่วงขาว และบ้านโคกปิบ มาหักร้างถางพงตั้งแต่ยังเป็นป่ามีสัตว์ร้ายชุกชุม จนมีความอุดมสมบูรณ์ดังที่เห็นในปัจจุบัน รวมทั้ง ร่วมมือร่วมใจกันสร้างศาลปู่ตา และสร้างวัดมีความเจริญรุ่งเรืองจนถึงปัจจุบัน คนเฒ่าคนแก่ในหมู่บ้านจะรักถิ่นที่อยู่ไม่ยอมย้ายไปไหน แต่รุ่นหลานที่ไม่ชอบทำนาส่วนใหญ่ย้ายไปเรียนหนังสือ และรับราชการในกรุงเทพฯ

เนื่องจากรูปแบบอาคารเรือนพื้นถิ่นไทพวนในปัจจุบันที่เป็นรูปแบบดั้งเดิมนั้นเหลือน้อยมาก จากการศึกษาพบว่าเรือนที่มีรูปแบบแตกต่างกันคงเหลืออยู่ในบริเวณ บ้านม่วงขาว ต.โคกปิบ อ.ศรีมโหสถ ดังนี้

1. เรือนไม้ยกพื้น หลังคาจั่วแบน วางเรือนตามตะวัน มีเรือนครัวขวางด้านหลัง ฝาเรือนเป็นฝาไม้ตีตามแนวนอนและแนวตั้ง
2. เรือนหลังคาจั่ว หักมุมด้านหน้ารับขนบ้าน มีบันไดขึ้นทางทิศเหนือ ตัวเรือนวางขวางตะวัน ครัวอยู่ด้านหลังทางทิศใต้ แยกหลังคาจั่วต่างหาก ฝาเรือนเป็นฝาไม้ตีตามนอน
3. เรือนไม้ใต้ถุนสูงขนาดใหญ่มาก มีหลังคาคลุม 4 จั่ว เป็นหลังคาธรรมดา 2 จั่ว และหลังคามินา 2 หลังคา คลุมพื้นที่ทั้งหมด ฝาเรือนเป็นฝาไม้ตีตามแนวนอน

บ้านม่วงขาว บ้านโคกปิบ
ต.โคกปิบ อ.ศรีมโหสถ

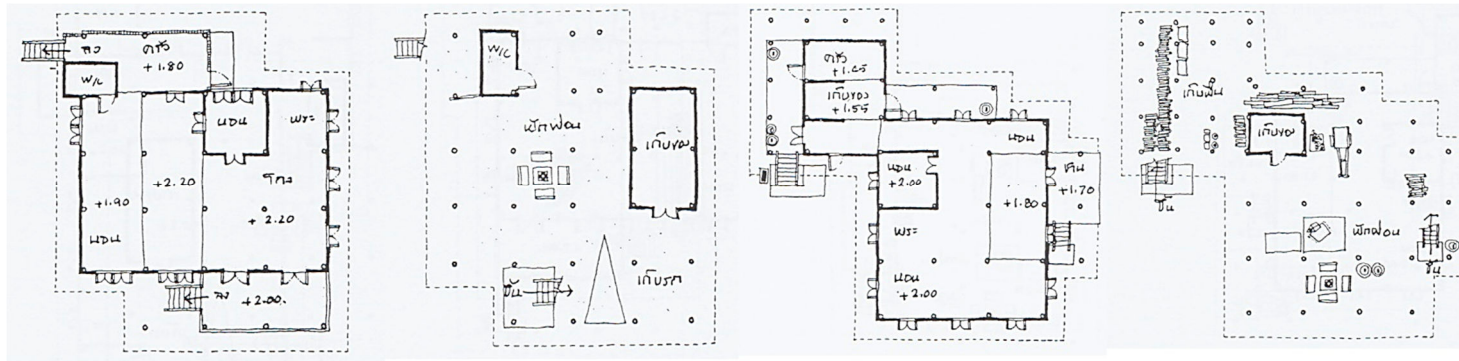

ตำแหน่งที่พบเรือนพื้นถิ่นไทพวน บริเวณบ้านม่วงขาว

คำแนะนำเพิ่มเติม

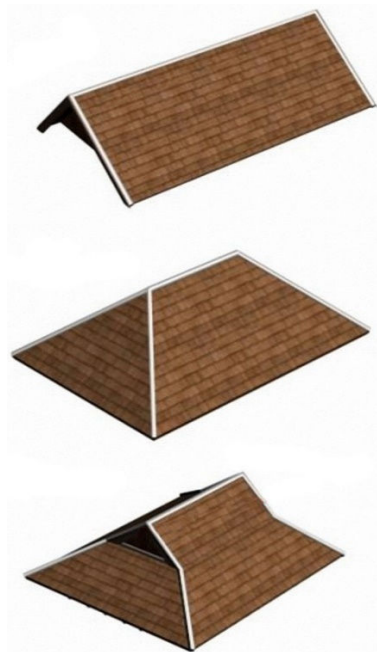
- ยอมรับในการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกสมัยใหม่เพื่อการอยู่อาศัยในปัจจุบัน เช่น ห้องน้ำ เครื่องปรับอากาศ จานดาวเทียม แต่ตำแหน่งติดตั้งควรอยู่ด้านหลัง
- การใช้ระแนงไม้หรือวัสดุธรรมชาติอื่นๆ สามารถสร้างความกลมกลืนให้กับทัศนียภาพโดยรวมของอาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และบริเวณโดยรอบได้ รวมไปถึงการใช้รั้วโปร่ง รั้วไม้ไผ่ และรั้วกั้นได้ชนิดต่างๆ ตามวิถีชีวิต
- การปลูกต้นไม้ใหญ่ด้านหน้าอาคารนอกจากจะช่วยให้เกิดความร่มรื่น เย็นสบายน่าอยู่ สร้างความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัย และปิดบังในส่วนที่ไม่พึงประสงค์แล้วยังสามารถช่วยส่งเสริมให้เกิดภูมิทัศน์เมืองที่ดีในภาพรวม

ลักษณะผังอาคาร

*จากงานวิจัยของ ศ.อรศิริ ปาณินท์

รูปทรงหลังคาของเรือนพื้นถิ่นที่พบ

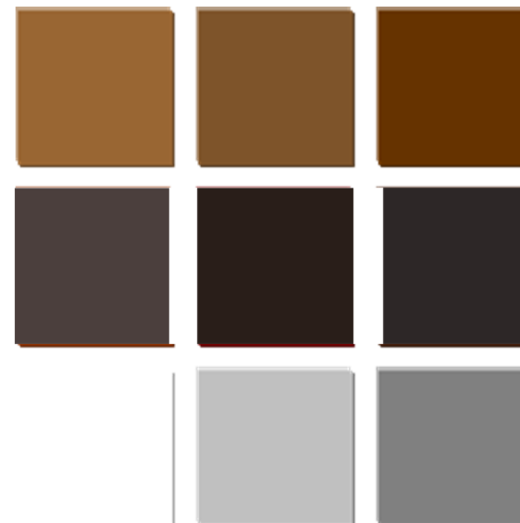

หลังคาจั่ว (gable roof)

หลังคาปั้นหย้า (hip roof)

หลังคาปีกนก (gable-hip roof)

โทนสีของวัสดุที่สามารถใช้ในการปรับปรุงเรือน

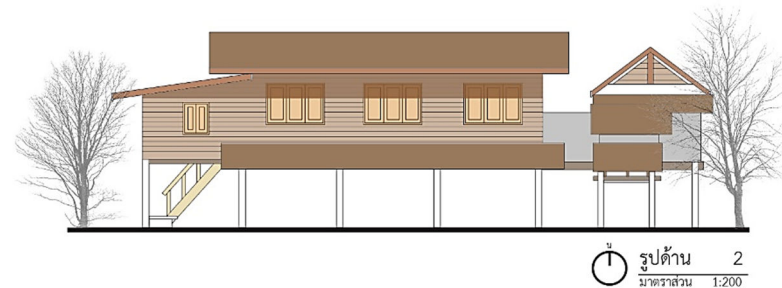
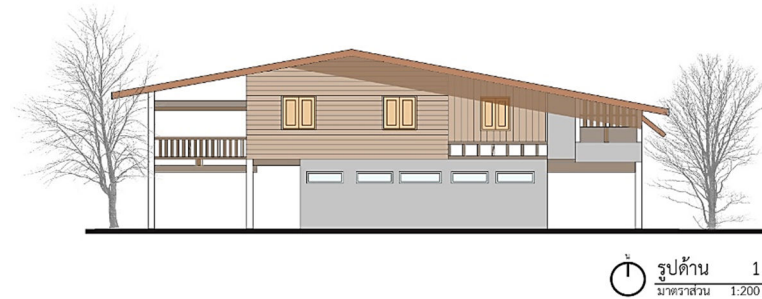
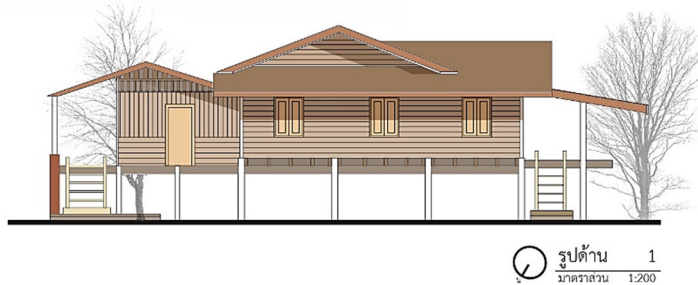
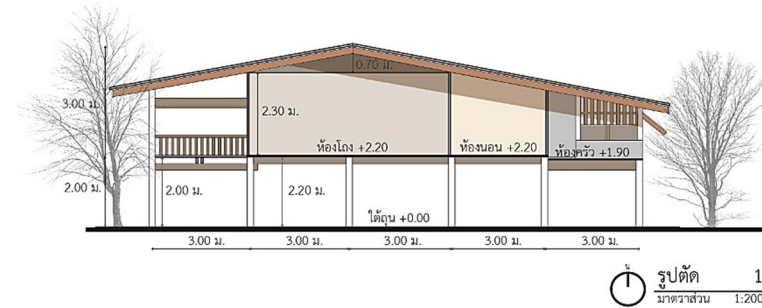
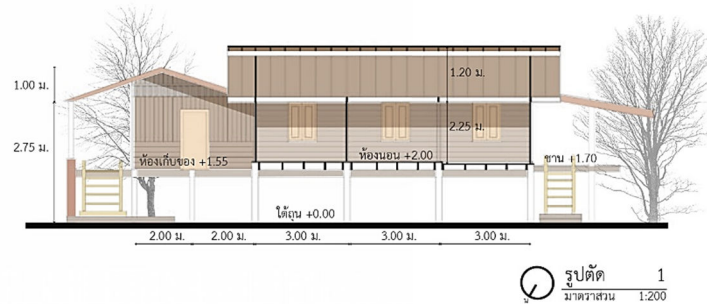

เรือนพื้นดินที่พบในตำบลโคกปีบ เมืองศรีมโหสถ

*ภาพสเก็ตช์เรือนไทพวนจากงานวิจัยของ ศ.อรศิริ ปาณินท์

แนวทางการปรับปรุงเรือนพื้นถิ่น

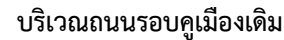
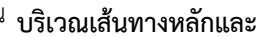

શાકાલન

สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะหรือเฟอร์นิเจอร์ถนนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การใช้งานพื้นที่ในชุมชนและบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถมีความหมายในเชิงเอกลักษณ์ของอดีต ปัจจุบันสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีความชำรุด และยังไม่ครบถ้วน การกำหนดแนวทางและจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบจะมีส่วนช่วยอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาเมืองโบราณศรีมโหสถอย่างยั่งยืน

แนวคิดและวัตถุประสงค์ในการออกแบบ

1. เสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยสำหรับคนเดินเท้าและปรับปรุงคุณภาพของที่ว่างสาธารณะ
2. คงไว้ซึ่งความหลากหลายของวัฒนธรรม กิจกรรม ผู้คน เศรษฐกิจและสังคมของเมือง เป็นการสร้างสถานที่ที่ยังรักษาเอกลักษณ์ของสถานที่
3. การแก้ปัญหาและการออกแบบที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์ของเมืองโบราณ ศริมโหสถและการเข้าถึงย่านประวัติศาสตร์ใกล้เคียง
4. การสื่อสารระหว่างผู้คน ทางเท้า เพอร์มิเจอร์ถนน ป้ายสื่อความหมาย ในมิติต่างๆ
5. ส่งเสริมเอกลักษณ์ของพื้นที่ รักษาสืบทอดประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ผ่านองค์ประกอบหน้าอาคารและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกบนถนน
6. เพิ่มเติมองค์ประกอบสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะให้กับพื้นที่เมืองเมืองโบราณ ศริมโหสถอย่างเหมาะสมภายใต้แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟู

ตำแหน่งที่สามารถใช้เป็นองค์ประกอบในพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ

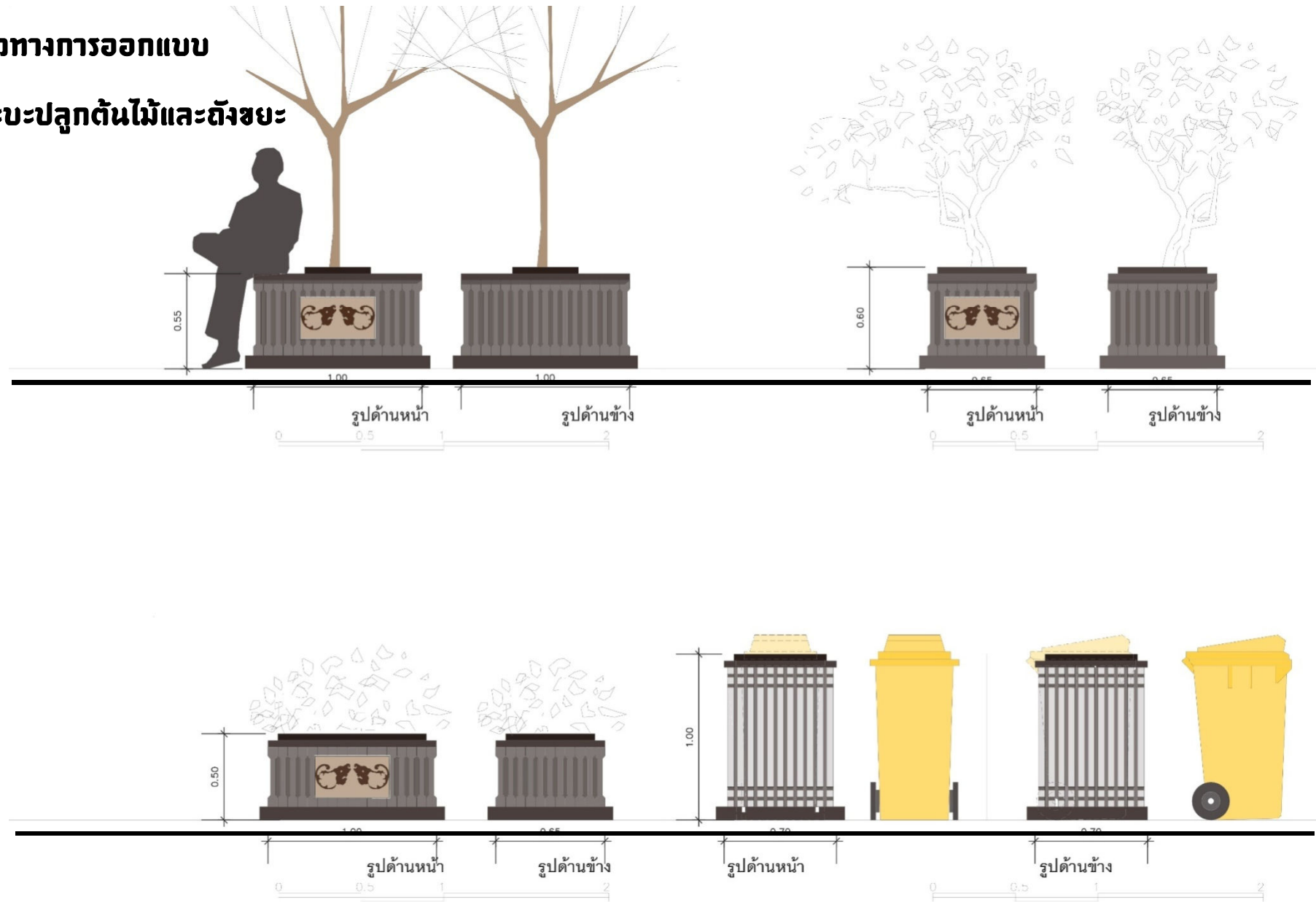
คำแนะนำเพิ่มเติม

- แนวทางในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ สามารถใช้โทนีสีที่สามารถเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม และวัสดุพื้นฐาน โดยเฉพาะศิลาแลง นอกจากนี้ภาพสลักสัตว์ศักดิ์สิทธิ์บริเวณขอบสระแก้ว เป็นที่รู้จักในวงกว้างในฐานะเอกลักษณ์ของเมืองโบราณศรีมโหสถ สามารถนำมาออกแบบได้

แนวทางการออกแบบ

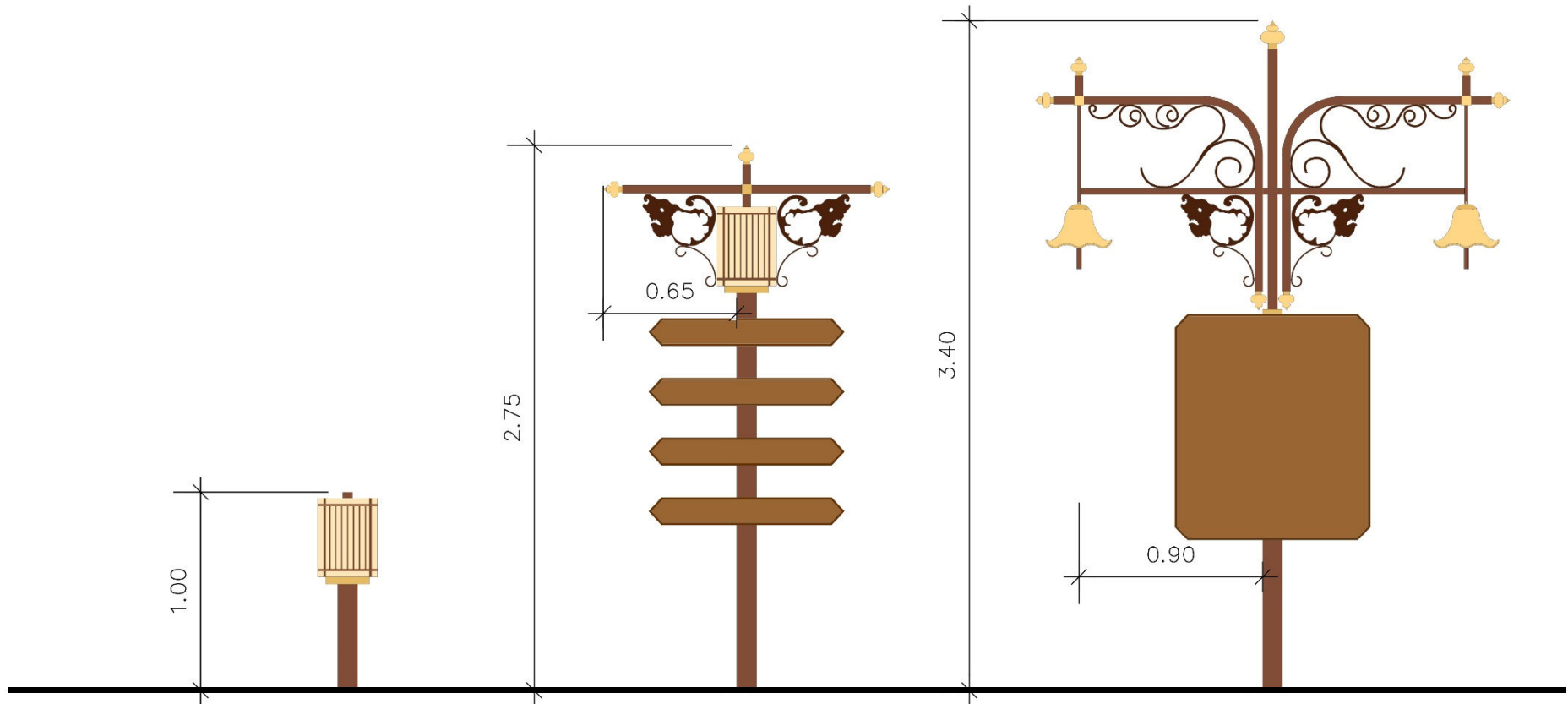
กระบะปลูกต้นไม้และถังขยะ

แนวทางการออกแบบ

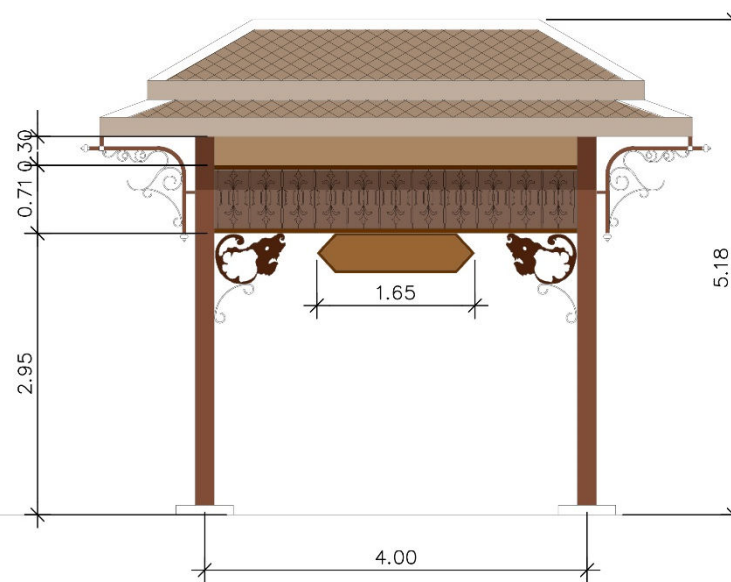
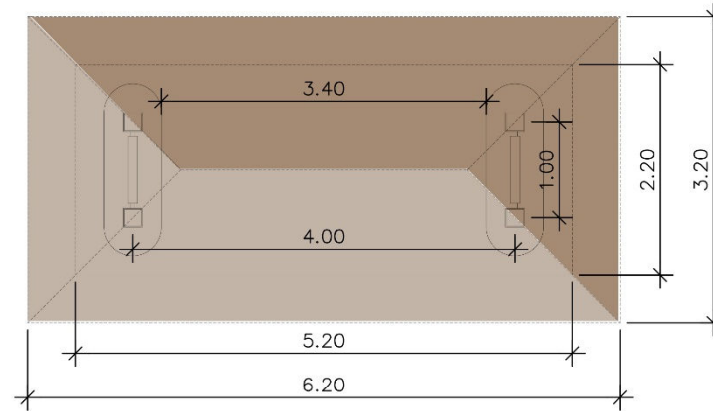
โคมไฟและป้ายแบบต่างๆ

42

แนวทางการออกแบบ

ศาลาพักผ่อน ป้ายรอรถประจำทาง

0 0.5 1 2 4

ที่ปรึกษา

ดร.รวิวรรณ ภูริเดช	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดร.อัษฎาพร ไกรพานนท์	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นางอินทิรา เอี่ยมฉัตร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

คณะทำงาน

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี
(โรงเรียนปราจีนกัลยาณี)

สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

นางสุกัลยา ปิ่นทะจักร์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
นางสาวมณฑนา ศิริวรรณ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุนิสา ประดับราช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางสาวนิลุบล ผ่องศรี	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
นางสาวปัทมา แสงน้อย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวชนินาถ สุขเจริญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวพิชญ์ศุภร วิสุทธิ	เจ้าหน้าที่ประสานงานจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
นายวายุ คะจรรยา	เจ้าหน้าที่ประสานงานจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
นายธนไชย ปานเจริญ	เจ้าหน้าที่ธุรการ

คณะผู้จัดทำ

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปฐมน์ ขวัญสุวรรณ และ
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาการอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมและชุมชน
หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
ภาควิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
๖๐/๑ ซอยพิบูลวัฒนา ๗ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
โทร : ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๒
โทรสาร : ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๘, ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๑